„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LAckawanna 4—5529.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 25 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Birželio (June) 19, 1931. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XXII

S. L. A. Ekskursija Laimingai Pasiekė Klaipėdą

Prigėrė 445 Žmonės

Sumano Šaukt Kongresą Depresijai Kovoti

SLA. EKSKURSIJA LAIMINGAI PASIEKĖ KLAIPĖDĄ.

Cunard Linijos išleistas komunikatas praneša, kad SLA. Antroji Ekskursija, išplaukusi iš New Yorko gegužės 27 d., Cunard Linijos aliejum varomu kabininiu garlaiviu „Lancastria", laimingai pasiekė Klaipėdos uostą pirmadieny, birželio 8 d. ir 2 val. po pietų sekmingai išsodino šios didžiulės ekskursijos keleivius Klaipėdoje. „Lancastria" yra pirmas Cunard Linijos laivas, kuris aplankė Klaipėdos uostą ir visais žvilgsniais pasisekimas šios SLA. Ekskursijos užtikrina ateičiai siuntimą šios galingos linijos laivų iš New Yorko tiesiai į Klaipėdos uostą. Taip sako pačios Cunard Linijos komunikatas.

Kaip žinome šią SLA. Ekskursiją vadovauja SLA. Iždo Globėjas p. J. Januškevičius Jr., kurią prižiuri ir visus ekskursantų reikalus tvarko Cunard Linijos lietuvių skyriaus reikalų vedėjas p. Pijus Bukšnaitis. Žemiau telpa pranešimas ir paties ekskursijos vado p. Januškevičiaus.

Iš Kelionės Įspudžių Per Atlantiką.

SLA. antroji didžiulė ekskursija laimingai perplaukė juras, pasiekdama Angliją penktadieny, birželio 5 d., iš ryto. Kelionė per juras buvo labai graži, linksma ir įdomi. Saulėtos dienos, šiltas oras ir ramus vanduo buvo iki įplaukėm į vidurį jurų. Po tam oras truputį atvėso ir vanduo pradėjo smarkiau judintis. Šešta kelionės diena buvo praščiausia. Šaltas oras, lietus ir didelės bangos. Laivas pradėjo truputį suptis. Bet tas nieko nekenkė ekskursantų linksmumui. Suėjus į vidų laivo, lietuviškos dainelės skambėjo ir girdėjosi visuose kampuose. Vieni dainavo, kiti klausės, kitur buvo girdėtis smagiai juokiančius iš kokios pasakos. O dar pas kitus buvo didesnis linksmumas, kuomet ant stalo stovėjo keletas bonkelių ir stiklelių, nes nuplaukus laivui 12 mylių nuo Amerikos pakraščio, buvo galima gauti per visą kelionę gero alaus, vyno ir degtinės. Tuomet laive prisiminė visiems S. L. A. ekskursantams senovės laikai Amerikoj ir Lietuvoj.

Šioje SLA. Ekskursijoje keliauja apie 150 lietuvių keleivių, kurių didžiuma susidaro iš SLA. narių. Publika sakytum — rinktinė. Visi malonųs, linksmi ir draugiški. Daugiausia SLA. ekskursantų randasi turistinėj klasėj. Iš žmonių pareiškimo matyti, kad laivas „Lancastria" parinktas šiai S. L. A. Ekskursijai į Lietuvą pilnai užganėdino vsus keleivius. Geras guolis, valgis europiškas, skanus ir gausus.

Per visą kelionę kas vakaras buvo šokiai ir koncertai. Dienos laike benas taipgi linksmino keleivius. Kas dieną 4-tą val. po pietų visiems duodama karštos arbatos su kėksu. Kartas nuo karto susitikom laivus plaukiant iš Europos į Ameriką. Vandeniniai paukščiai buvo matomi skrajojant viršum vilnių per visą kelionę.

Priplaukus Anglijos pakraštį buvo visiems linksma pamatytį kraštą, žinodami, kad laimingai perplaukę didžiules juras, netrukus pasieks ir savo tėvynę — gimtinę, tą brangią šalelę — Lietuvą.

Išvengta Tragedija.

Trečiadienio vakare, birželio 3 d., išsigėręs vienas musų 3-čios klasės ekskursantas lietuvis švystelėjo $90.00 į juras ir pats buvo bešokąs. Tą žmogų, kuris buvo jau pusiau persisvėręs per šoną laivo, spėjo sugriebti moteris ir likos išgelbėtas. Žmogus tapo nugabentas į laivo kalėjimą, kur dar ir dabar sėdi. Laive turi pasidėjęs $1,000.00.

J. Januškevičia Jr.,
SLA. Iždo Globėjas ir
Ekskursijos palydovas.

PRIGĖRĖ 445 ŽMONĖS.

St. Nazaras, Francija, birž. 14. — Netoli šio miesto, kelios mylios nuo upės Loire įtakos į jurą šiandien, apie 6:30 val. vakare, nutiko didelė nelaimė—apvirto nedidelis laivas Saint Philibert ir staiga nunerdamas į vandenį, su savim nusinešė tarpe 400 ir 500 žmonių — vyrų, moterų ir kudikių, linksmų ekskursantų.

Minimas laivas plaukė su ekskursija. Žmonės buvo pasirįžę tą dieną linksmai praleisti. Tačiau likimas ką kitą nulėmė: visus, išskyrus septynis laiminguosius į juros gelmes nugramzdino. Laivo apvirtimo priežastis. Tą dieną buvo smarkus vėjas, kuris dar smarkesniu pasireiškė ekskursijai iš Noimoutiers salos pakraščių grįžtant. Vėjui smarkiai pučiant į vieną laivo pusę — pradėjo taškyti neapsakomai didelės bangos, kurios esančius ant laivo dėnio žmones pasiekdavo ir sušlapindavo. Kad nesušlapus, veik visį ekskursantai perėjo į priešingą laivo pusę. Tokiu budu žmonių sunkumas per svėrė laivo lygsvarą prie to prisidėjus smarkiam vėjui — laivas staiga apvirto ir kaip akmuo nugrimzdo į jurų dugną, su savim nusinešdamas visus laive esančius žmones. Išsigelbėjo tik tie septyni, kurie stovėjo priešingoje laivo pusėje ir kuriems pavyko iš po van dens į viršų iškilti. Prigėrusiųjų visai maža teiškilo ir dar labai mažai iš vandens išgriebta. Spėjama, kad likusieįį yra vandeny laivu prislėgti.

Tai viena didesniųjų jurininkystės nelaimių. Visa Francija netikėtai žuvusių savo piliečių gedi. Veik visi žuvusieji yra Nantes ir St. Nazares miestų kooperatyvių organizacijų darbininkai. Sakoma, but ir daugiau prigėrę, bet esant vėjuotam orui — apie 100 žmonių pasibijojo ir su ekskursija neplaukė. Jie šiandien jaučiasi laimingais.

SUMANO ŠAUKT KONGRESĄ DEPRESIJAI KOVOTI.

Amerikos Darbo Federacijos vice-prezidentui Mattew Woll sumanius ir Nacionalei Piliečių Federacijai parėmus, dedama pastangos sušaukti nacionalį žymesnių pramonininkų ir darbo organizacijų kongresą, idant sudarius dešimt-metinį planą Amerikoje esamą ekonominį krizį kovoti. Tuo reikalu minima piliečių federacija jau yra pagaminusi laiškus, kurie bus išsiuntinėta 600 žymesnių darbo organizacijų ir pramonių viršininkams. Bus prašoma, kad jie rengtųsi į nacionalį šiam reikalui kongresą, pareikštų savo nuomones ir formuluotų programą, kaip pertvarkius dabartinę industrinę padėtį ir sudarius naują tinkamesnę industrialę mašiną. Sumanoma, kad butų gera įvesti 30 valandų savaitę — tai yra savaitę sudaryti tik iš 5 darbo dienų ir kiekvieną dieną dirbti po 6 valandas. Taip gi bus prašoma šiuo reikalu suinteresuotų opinijos, ar jie sutiks tokiame kongrese dalyvauti. Pageidaujama, kad į kongresą sušaukus kodaugiau darbdavių ir darbininkų atstovų. Kuomet toks kongresas turės įvykti — dar nenumatoma, bet jei jis įvyktų — nėra abejonės, gal ir surasti tinkamas priemones, kaip iš esamo krizio išsikepurnoti. Tuo, sakoma, butų užbėgta kelias ir komunistiniam siautimui Jungtinėse Valstijose.

NAUTILIUS SUGEDO.

Praeitą savaitę Sir Hubert Wilkins savoje narlaivėje Nautilius išplaukė į Angliją, idant padarius pirmuosius bandymus, ar jis galės su ta narlaive plaukti į šiaurės ašigalį. Pusėtiną laiką narlaivei viskas gerai sekėsi ir buvo dedama daug vilčių, jog ir povandeninė ekspedicija į šiaurinį ašigalį galės pavykti. Tačiau birželio 15 d. pranešama, kad su Nautiliu nutikusi nelaimė: sugedo inžinai ir narlaivė šaukiasi pagelbos, nes nebegalinti toliau plaukti. Buvę netoli Nautiliaus laivai pagelbą suteikė ir dabar ją traukia link Anglijos. Kadangi šis bandymas Wilkinsui nebepavyko — dabar jau abejojama ir apie vykimą į šiaurės ašigalį.

PAPA SU MUSSOLINIU VIS DAR DERASI.

Tarpe papos ir Mussolinio už persekiojimą katalikiško jaunimo judėjimo Italijoje įvykę nesusipratimai vis daugiau ir daugiau glostosi. Mussolinis savo notoje pareiškia pasigailėjimo už padarytus žygius, bet tuo pačiu tarpu šį-tą primeta ir papai. Papa, kol kas, tuo pareiškimu nepatenkintas. Tačiau santikiai švelnėja ir, nėra abejonės, netrukus vėl viskas susitvarkys: Mussolinis savo patvarkymą, reikia tikėti, pakeis ir su papa vėl gražiuoju sugyvens.

Ottawa, birž. 14. — Kanados parlamentui yra įteiktas bilius, kuriuo einant turėtų buti suregistruoti visi svetimšaliai ir tuo budu butų galima susekti komunistinis judėjimas ir jis išgriauti. Kanada nori apsivalyti nuo komunistinio „priepuolio".

MIRĖ JURGIS PRICEVIČIUS.

Birželio 9 d. vakare, Waterbury, Conn., širdies liga mirė SLA. iždininko žmonos, ponios Noros Gugienės, tėvas Jurgis Pricevičius. Velionis buvo žinomas kaipo senas SLA. 11 kp. narys ir pavyzdingas Waterburio biznierius. Jam pasimirus, ši kolonija jaučia didelį nuostolį velionio asmeny. Velionis turėjo 66 metus amžiaus. Palaidotas birželio 13 d. (Plačiau apie velionio gyvenimą ir laidotuves mums pasižadėjo parašyti musų korespondentas iš Waterburio.)

Šiame liudname momente poniai N. Gugienei ir visai Pricevičių giminei „Tėvynės" Redakcija ir S. L. A. štabas reiškia širdingiausią užuojautą.

POLITIŠKOS RIAUŠĖS VOKIETIJOJE.

Vokietijos valdžios opozicija išsijudino prieš vyriausybę. Galimas daiktas, kad konclerio Brueningo kabinetas nebeišsilaikys. Kaip ir visuomet, momentu naudojasi komunistai: ypatingai pramonės centruose jie sukelia riaušes, del ko įvyksta smarkių susikirtimų tarpe vyriausybės šalininkų ir priešų. Tuose susikirtimuose vienur-kitur keletas ypatų sužeista. Jei kabinetas griutų, spėjama, kad butų paskelbta kariškoji diktatura. Kas ja vadovautų — dar nežinia.

FRANCIJA „GAILISI" VOKIETIJOS.

Paryžius, birž. 14. — Francijos vyriausybė nusistačius, idant Youngo planas nebutų permainytas. Tačiau ji „pasigaili" Vokietijos sekamu budu: kai į Europą atvyks Jung. Valstijų iždo sekr. Mellonas ir valstybės sekr. Stimsonas, Francija apie Vokietiją tarsis ir jei ji sutiks iš Vokietijos bent vienus metus nereikalauti karo reparacijų atmokėjimo, tai Jungtinės Valstijos neturės reikalauti iš Francijos karo skolų per tą laiką mokėti. Vadinasi, Francija „pasigaili" Vokietijos Jungt. Valstijų lėšomis.

KRUVINI RINKIMAI.

Colima apylinkėje, Meksikoje, eina rinkiminė kampanija. Tarpe įvairių frakcijų ir policijos įvyko jau keletas tiesiog kruvinų susikirtimų. Sakoma, kad apie 40 žmonių užmušta ir daug sužeista.

Iš Lietuvos

DEL MOKYKLOS NET TRIBUNOLE TENKA BYLINĖTIIS.

Kaip žinoma, okupantų valdžia savo laiku uždarė lietuvių mokytojų seminariją. „Ryto" draugija, kuri tą seminariją laikė, jau kelinti metai beldžiasi lenkų įstaigose leidimo seminarijai vėl atidaryti, tačiau, be vaisių. Šiomis dienomis draugija per Vilniaus kuratoriją gavo galutiną lenkų švietimo ministerijos atsakymą tuo reikalu: seminarijos atidaryti neleidžiama. Draugijai beliko tik prašyti augščiausiąjį tribunolą pakeisti kuratorijos ir švietimo ministerijos sprendimas. Bus išdėstyta visa liudna seminarijos uždarymo istorija.

PABĖGO GAUJA VAGIŲ IR PLĖŠIKŲ.

Atšilus orui ir kalėjimams pradėjus laukų darbus, prasidėjo kalinių pabėgimas. Jau yra pabėgę 10 kriminalistų kalinių.

Daugiausia kalinių pabėgo iš Ukmergės kalėjimo Pagelažių durpyno. Iš Pagelažių vieni kaliniai pabėgo dieną kiti naktį. Bėga net ir tie, kurie jau iškalėjo 4 metus ir turi kalėti vos 4 mėnesius, nebodami to, kad pakliuvus teks bausmę atlikti nuo pradžios.

Paaiškėjo, kad vienas pabėgusių kalinių žemaitis, yra dalyvis didelės vagių gaujos, padariusios net 98 nusikaltimus.

SKRIAUDŽIAMŲJŲ AŠAROS.

Kaip jau rašėme, grynai lietuviškoje Vosiunų parapijoje okupantai įvedė lygiagretes pamaldas lenkų kalba. Nesenai po pamaldų Vosiunų klebonas perskaitė įsakymą del šito. Skaitė lotyniškai, lenkiškai ir lietuviškai. Kai pradėjo skaityti lietuviškai, visi žmonės pradėjo balsu verkti, kiti šaukė: skriauda! Nedaug trukus visa bažnyčia pradėjo giedoti: „Marija, Marija — skaisčiausia lelija..."

NUSINUODIJO DU DARBININKAI.

Kaunas. Prie uosto kranto statomi dideli mokyklos rumai. Ties ta mokykla norėta išvalyti kanalizacijos šulinys. Šulinys buvo keturių metrų gylio. Jo dugne buvo apie metrą gylio dumblo. Šulinį atidarius, vienas darbininkas lipo jį valyti. Vos pradėjęs lipti jis krito šulinin. Kitas darbininkas šoko savo draugą gelbėti. Bet ir jį ištiko tas pats likimas: ir jis įkrito į šulinį. Pasirodė, kad šuliny esama nuodingų dujų. Kanalizacijos vedėjas skubiai nubėgo prašyti ugniagesių pagelbos. Jie nuvažiavę su reikalingais įrankiais ir kaukėmis iš šulinio dujas pašalino ir ištraukė darbininkus, deja, jau be gyvybės ženklų.

KLAIPĖDOS LIET. PROTESTO SUSIRINKIMAS.

Klaipėda. V. 28. Elta. Geg. 27 d. „Viktorijos" salėj įvyko didelis Klaipėdos miesto lietuvių susirinkimas prieš naujai išrinktą vyriausią Klaipėdos miesto burmistrą Dr. Brindlingerį. Susirinkimas priėmė protesto rezoliuciją, kurioj nurodoma, kad miesto seimelis, išrinkdamas Dr. Brindlingerį vyriausiu Klaipėdos burmistru, sulaužė Klaipėdos konvencijos 27 §, nes Dr. Brindlingeris nemoka lietuvių kalbos. Susirinkimas šią rezoliuciją pasiuntė krašto direktorijai ir prašė daryt atitinkamų žygių.

NUO PAPIROSO SUDEGĖ VISAS KAIMAS.

Gegužės 18 d. Šešonių km., Žaslių v., nuo neatsargaus elgimosi su papirosu sudegė 8 gyvenamieji ir 22 kiti trobėsiai. Nuostolių — per 90,000 litų.

ORGANIZUOJAMA EKSKURSIJA AMERIKON.

Jacht kliubas organizuoja didelę ekskursiją į Los Angeles Amerikoj.

:: BESIŽVALGANT ::

Rašo PR. BAJORAS

Slaviškas Įsiutimas.

Zarasų apskrity, Antazanės apylinkėje gyvena dar koriko Muravjovo laikais Lietuvoje aypgyvendintų rusų kilmės žmonių. Seniau tie žmonės vietos gyventojams buvo tikra „dangaus rykštė": jie vogė, plėšė ir galvažudžiavo, o rusų valdžia juos kiek galėdama užtardavo. Laikui bėgant, ypatingai nuo tada, kai Lietuvą patys lietuviai pradėjo valdyti, tie puslaukiniai žmonės kiek sukulturėjo. Bet slaviškas žvėriškumas juose vis tik pasiliko.

Štai atsitikimas. Jie, senu savo papročiu vaduodamies, pradėjo vogti valdišką mišką. Tos apygardės eigulis (miško sargas) tai daryti rusams uždraudė. Todel rusai juo piktinosi ir 50 jų susiorganizavo, kad eiguliui atkeršyti — padaryti prieš jį laukinišką teismą. Ir taip tai vieną gražią dieną eiguliui su draugu einant pro Suvėnų kaimą, susiorganizavusi rusų gauja juos užpuolė ir pradėjo eigulį mušti. Kai eigulis įspruko į tulo ukininko trobą ir užsibarikadavo, tai rusai pradėjo pro langus į vidų akmenis svaidyti ir eigulį užmušti kėsinosi. Kadangi eigulis lendančius pro langus gynėsi, tai jie susiradę kirvius, pradėjo kapoti duris. Sukapojus duris ir beeinant buriui į vidų, eigulis vieną puoliką nušovė. Sumišime eigulis pradėjo bėgti. Dalis įniršusių rusų mušė namų savininkę ir daužė indus, o kita dalis vijosi eigulį. Nubėgęs tris kilometrus, eigulis užšoko ant tulo ukininko namų viršaus. Rusai pradėjo lipti ant viršaus, kad ten eigulį užmušti. Tam besiginant ir rusams negalint pas jį užlipti — jie pradėjo šakėmis namų stogą draskyti.

Beabejo, jie savo but atsiekę — tą žmogų but užmušę. Bet, jo laimei, į vietą atvyko policistas, kuris su pagelba ginklo ir eigulio, rusus suvarė į butą ir pasišaukęs daugiau policijos juos suareštavo. Po to kitas rusų burys susiorganizavo ir kėsinosi iš policijos suareštuotuosius atimti. Taip gi kėsinosi policiją užpulti, kuomet jie suimtuosius varės į policijos stotį. Bet ir tai jiems nepavyko.

Puolikai, beabejonės, bus tin kamai nubausti. Valdžios gi autoritetams tiriant namą, į kurį rusai svaidė akmenis, rado primėtyta 170 akmenų...

Taigi, kai slavas įširsta, tai įširsta ikį žvėriško pasiutimo. Juos negeresniais vaizduoja ir jų pačių rašytojai, pav., Maksimas Gorkis. Tokie jau jie, matyt, laukiniški žmonės tie slavai!

❖ ❖ ❖

Verkia Titulų.

Jauniausios respublikos, Ispanijos, kabinetas birželio 1 d. išleido patvarkymą, kuriuo einant 135 kunigaikščiai, 1,230 markizų, 720 grafų, 110 viskontų ir 70 baronų netenka savo augštųjų titulų. Nuo tos dienos tie visi didikai Ispanijos viešame gyvenime bus tik paprasti piliečiai: jie neturės didesnių teisių už murininkus, siuvėjus, gatvešlavius ir kitus paprastuosius darbininkus.

Mat, kaip „negarbingai" su augštaisiais ponais demokratinėse valstybėse elgiamasi! Pirmiausia karaliaus Alfonso XIII karuna į lombardą nudardėjo, o dabar augštosios garbės nuo tituluotųjų galvų į mėšlyną pakliuvo...

Po to įvykio tulas laikraštis rašė, kad kai kurie Ispanijos didikai, išgirdę apie savo garbės netekimą, skaudokai apsiverkę. Bet, nieko ypatingo ir apgailėtino kaį didikai verkia. Jie turbut nežino, kad dabar mainos rubai margo svieto: kai tie didikai savo titulais didžiavosi, tai paprastieji žmonės verkė, o kaį didikams prisieina išlepintą ašarėlę išlieti, tai paprastieji žmonės pasišaipo.

Toks jau patvarkymas: kas jėgingesnis, tas silpnesniam ant nugaros sėda.

❖ ❖ ❖

„Ramus" Žmonių Žudymas.

Kai kurioje nors pasaulio dalį iškįla karas ir ten viešai žmonės žudoma, tai visas svietas apie tai kalba. Daugelis aimanuoja: „Koks baisus daiktas tasai karas! Kiek žmonių jis bereikalingai išžudo!"

Tačiau yra ir gi viešų žmonių žudynių, bet pasaulis nusiduoda jų nemato ir apie jas visai mažai tekalba.

Tai „ramus" automobiliais žmonių žudymas!

Statistikos rodo, kad pereitais, 1930, metais, Jungtinėse Valstijose automobiliai užmušė ar nuo automobiliais užgavimo mirė net 32,500 žmonių. Apie milionas sužeista.

Vadinasi, kožną dieną visame krašte automobiliais užmušta apie 89 žmonės ir apie 273 sužeista.

Ar tai ne karas? Štai: Jung. Valstijos Pasauliniame Kare aktyviai dalyvavo apie 19 mėnesių — apie 570 dienų ir per tą laiką karo lauke užmušta arba nuo žaizdų mirė 130,000 — kasdien apie 228 žmonės, arba tik apie keturis sykius daugiau, negu dabar automobiliais kasdien užmušama. Apie kare užmuštuosius daug rašyta, kalbėta, tiesiog rėkta. Bet apie šį „ramųjį" automobiliais žmonių užmušinėjimą vos gale metų prisimenama: 32,500 užmušta ir apie milionas sužeista...

O tos skaitlinės, reikia tikėti, kasdien auga, nes ir automobilių skaičius žymiai didėja...

❖ ❖ ❖

Kaip Paskolas Išlyginti.

Depresija, bedarbė — visur guodžiamasi sunkia bukle. Visi skolose prapuolę. Didžiausia gi skolininkė šiandien yra Vokietija — ji negali išsimokėti buvusio karo reparacijų ir prašo, kad kitos valstybės jai šioje bėdoje pagelbėtų.

Kaip į Vokietiją valstybės atsižvelgs — pamatysime.

Amerikos jumoristas Will Rodgers sako, kad šiame momente skolos surupinę 99% visų pasaulio gyventojų. Kad tą skolų jungą išlyginus, jis daro pasiulymą. Esą, lai visi savo paskolas atšaukia! Juk pasaulyje esama tik apie pustizino žmonių, kurie daugiau turi, negu skolingi. Jei visos paskolos butų atšaukta, tai skaudžiai paliestų tik mažutę žmonių dalelę. O jei tie žmonės del to ir susirupintų, tai jie padarytų tik tai, ką dauguma žmonių jau per metų metus daro.

Jumoristas laukia savo sumanymui parėmimo.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, Leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

PAŠELPINIŲ DRAUGIJŲ LIKIMAS.

Pereitame „Tėvynės" num. SLA. Kontrolės Komisijos pirmininkas p. J. V. Grinius labai vietoje nurodo kokis likimas laukia Pennsylvanijos valstijoj gyvuojančias pašelpines draugijas ir kliubus. Naujai išleistas šioj valstijoj įstatymas visas pašelpos ligoje ir pomirtinės mokėjimu užsiimančias draugijas paveda Apdraugos Departamento žinion ir nusako, kad kiekviena draugija turi turėti atatinkamą saugumo kapitalą ir kad nariai savo mokesnius mokėtų sulig amžiaus. Aišku, tokius įstatymo reikalavimus išpildyti vietinėms lietuvių draugijoms yra neįmanomas dalykas.

Galimas daiktas, kad Pennsylvanijos valstijoj visos vietinės pašelpos draugijos bus priverstos užsidaryti. Tukstančiai prigulinčių prie šių draugijų lietuvių neteks pašelpos ir daugelis jų jau bus perseni savo amžiumi prisirašyti prie visuomenių pašelpos organizacijų. Tokie lietuviai butų skaudžiausiai nuskriaudžiami, nes netik netenka savo įmokėtų pinigų į draugijas, bet ir pačios draugijos globos netenka tokiame amžiuje, kuomet labiausiai draugijos globa yra reikalinga. Vadinasi, greičiau išsipildė apdraudos reikalą suprantančių SLA. veikėjų pasarga Amerikos lietuviams, kad su vietinėmis draugijomis anksčiau ar vėliau tas atsitiks, kokion padėtin dabar tas draugijas pastato naujai išleistas Penn. valstijos įstatymas.

Bet ir be tokio įstatymo vietinės draugijos anksčiau ar vėliau pačios savaimi išnyks, nes be atatinkamo apsaugos kapitalo jokia pašelpinė draugija negali visuomet išsilaikyti. Tuo tarpu neskaitlingos nariais vietinės draugijos ir be to paremtos lygiomis narių duoklėmis neatsižvelgiant į narių amžių ir net mažai prižiurimas naujai įstojančių narių sveikatos stovis, aišku negali sutaupyti atatinkamo apsaugos kapitalo. O senstant tokių draugijų nariams neišvengiamai didėja pašelpų ligoje ir pomirtinių išmokėjimai ir tokiu budu nejučiomis išsisemia draugijų iždai. Nebelikus iždo, priversta ir pati draugija pakrikti.

Vienok susiorganizavusių į vietines pašelpos draugijas lietuvių likimo klausimas yra labai svarbus. Tas ekonominiai paliečia tukstančius musų brolių, kurių vienatinė viltis pašelpos ligai ar nelaimei atsitikus gludi šiose draugijose. Todel pilnai vietoje p. Grinius primena, kad musų Susivienijimui reikia dėti visos galimos pastangos, kad susiorganizavusius į vietines pašelpos draugijas lietuvius perimti Susivienijimo globon. Žinoma, šitas reikalas nėra naujas Susivienijimui. Jau apie dešimts metų atgal nykstančios vietinės draugijos pradėjo statyti Susivienijimui pasiulymus priimti jas į Susivienijimą su jų turtu ir visais nariais. Šiandie jau beveik visiškai atpuola klausimas kaip pritraukti prie Susivienijimo vietines draugijas ir vietoj jo, stovi kitas svarbus klausimas: kaip priimti norinčias prisidėti prie Susivienijimo draugijas?

Turime atminti, kad vargiai berastum bent vieną Amerikos lietuvių draugiją, kurioje nebutų tokių narių, kad jiems nekliudytų įstoti į Susivienijimą jų amžius ir sveikatos padėtis. Tuo tarpu Susivienijimo konstitucija nusako, kad tik pilnai fiziškai ir protiškai sveikus ir nesenesnius 50 metų amžiaus lietuvius Susivienijimas gali priimti savo nariais. Be Seimo nutarimo niekas negali daryti išimčių jokiais atsitikimais pamatiniuose organizacijos sudarymo įstatymuose. Įstatymai turi buti taikomi visiems lygiai, nes kitaip įstatymai nustotų buti įstatymais ir niekas su jais nesiskaitytų.

Kokiomis sąlygomis šiandie vietinės pašelpinės draugijos gali įstoti į Susivienijimą, pakalbėsime sekamam „Tėvynės" num. atskiru straipsniu. Prie šios progos norime atkreipti domę SLA. narių ir ypatingai Susivienijimo įstatymų tobulinimo vadų, ar nevertėtų paplatintį įstojimui į Susivienijimą aplikantų amžiaus apribavimas. Kuomet rengiamas SLA. konstitucijos naujas projektas, tai yra pilnai vietoje ir šis svarbus organizacijos gyvenime klausimas apkalbėti.

Visi SLA. nariai žino sunkumus pritraukimui jaunuolių prie SLA. vien delto, kad jie turi sulaukti 18 metų amžiaus prisirašymui prie suaugusių skyriaus. Tuo tarpu sprendžiant sulig kitų organizacijų įstatymų, nariais į suaugusių skyrius galima priimti jaunuolius nuo 16 metų amžiaus. Dabartinis prisirašymui prie SLA. jaunimo amžius sudaro kartais gana juokingų dalykų. Gerai atmename vieną atsitikimą, kuomet vienai aplikantei, dviejų vaikų motinai, prisėjo pasiulyti įstot į SLA. vaikų skyrių, nes ji dar nebuvo pilnai 18 metų amžiaus ir negalima buvo priimti į suaugusių skyrius. Kodel tad ir Susivienijimui nenustatyti aplikantų amžius į suaugusių skyrius nuo 16 metų.

Jei valstijų apdraudos įstatymai leidžia, tai ir senumo amžius prisirašymui prie SLA. reikėtų nustatyti iki 60 metų amžiaus, vietoje 50 metų, kaip iki šiol buvo. Šitas reikėtų padaryti ypatingai akyvaizdoje dabar kylančio klausimo priimti draugijas į SLA. Rasime labai daug viršaus 50 metų amžiaus pilnai sveikų ir tvirtų žmonių, kuriems dabar uždarytos į Susivienijimą durys. Žinoma, jų apdraudos mokesniai bus proporcionaliai sulig amžiaus didesni einant mokesnių mokėjimo lenetele. Taip kad Susivienijimui senesnių 50 amžiaus aplikantų priėmimas jokio pavojaus nesudarys.

Mums rodos šis klausimas yra svarbus Susivienijimui ir todel čia jį prisimename. Teigiama prasme įstojimui į SLA. aplikantų amžiaus apribojimo paplatinimą išsprendus, susidarytų palankesnės sąlygos ir pašelpos draugijų priėmimui į SLA.

PAPOS NUNCIJUS IŠVYTAS IŠ LIETUVOS.

Neabejotinų šaltinių žinios praneša, kad Lietuvos vyriausybė įsakiusi apleisti Lietuvą Vatikano atstovui — papos nuncijui ark. Bartoloni. Vadinasi, tarpe Vatikano valstybės valdono papos ir Lietuvos vyriausybės diplomatiniai santykiai nutraukti, nes kelios savaitės atgal buvo pasklidusi žinia, kad ir Lietuvos pasiuntinys Vatikanui, Dr. J. Šaulys, atšauktas ir pakviestas į Kauną.

Šitas atsitikimas, matyt, labai nemalonus Vatikanui ir todel papos šaltiniai bando pasaulį įtikinti, kad jis pats pirma savo nuncijų iš Lietuvos atšaukęs, negu Lietuvos vyriausybė įsakius jam Lietuvą apleisti. Kaip ten nebutų, bet šitas skandalas su Lietuva Vatikano valstybei nemalonus dalykas. Žinoma, nemalonus ir Lietuvai, nes kiekvienas tarptautiniuose santykiuose skandalas valstybės kreditui kenkia kitų valstybių akyse. Bet Vatikano valstybei daug nemalonesnis skandalas su Lietuvos vyriausybe. Šiuo laiku „šventoji" papos valstybė turi nesusipratimus net su trimi valstybėmis: Lietuva, Ispanija ir ta pačia fašistų Italija. Vadinasi, nespėjo susikurti ir įsiteisinti Vatikano valstybė ir jau skandalijasi net su tomis valstybėmis, su kuriomis suspėjo diplomatinius santykius įkurti. Tas lyg pirštu į akį duria kitoms valstybėms, kad neverta su papos valstybe jokių diplomatinių santykių turėti, nes vistiek tų santykių nebus galima palaikyti.

Matyt krikščionys demokratai valdydami Lietuvą neveltui vengė sudaryti konkordatą su Vatikanu ir užmegsti diplomatinius santykius. Reiškia dvasiškija geriau žinojo už tautininkų vyriausybę, kad nebus galima su papos valstybe geruose santykiuose sugyventi ir todel vengė tokių santykių užmezgimo. Bet Lietuvos tautininkai, lenktiniuodami net su dvasiškija už katalikybės čampionatą, skubinosi sudaryti su Vatikanu konkordatą ir užmegsti diplomatinius santykius. Todel šiandie Lietuva ir turi skandalą tarptautinių santykių arenoje.

VALDŽIOS PALAIKYMO IŠLAIDOS.

Kai kurios Amerikos ekonominės organizacijos daro planus sumažinimui valdžios palaikymo išlaidų. Konservatyviai apskaitliuojant surasta, kad 1930 metais palaikymas Jung. Valstijų federalės, valstijų ir miestų valdžios kraštui lėšavo trylika su puse bilionų dolerių. Kadangi valdžios aparatui išlaikyti piliečiai turi sudėti lėšas tiesioginiais ir netiesioginiais mokesniais, tai kiekvienam gali buti aišku kokis sunkus uždavinys užkrautas Amerikos gyventojams ir kokios didelės svarbos turi ekonominiam krašto atsigavimui šių valstybės išlaidų sumažinimas.

Nėra mažiausios abejonės, kad Jungtinių Valstijų valdžios aparatas išlaikyti brangiausiai kainuoj, negu by kurios kitos pasaulio valstybės. Šito brangumo priežastimi yra pats krašto susitvarkymas. Kiekviena valstija turi pilniausią autonomiją nuo federalės valdžios ir kiekvienas miestas turi autonomiją nuo valstijos valdžios. Šitie visi trys nuo viens kito neprigulmingi vienetai valdosi savistoviai, atskirus įstatymus leidžia ir atskirus valdininkų kadrus sudaro tų įstatymų vykinimui. Tokiu budu toms pačioms pareigoms eiti susidaro trijų autonomi nių savistoviai veikiančių vienetų valdininkai. Tikrenybėje gi užtektų vienos kurios autonominio vieneto sudarytos grupės valdininkų toms pareigoms atlikti, kurias šiandie atlieka trys skirtingos grupės valdininkų. Jei tulais atvėjais ir priseitų turėti daugiau valdininkų, negu šiandie bent viena šių grupių turi, tai vis tik mažiausiai trečdaliu valdininkų skaitlius sumažėtų ir tokiu budu valdžios aparato išlaikymui lėšos irgi apie vienu trečdaliu sumažėtų.

Bet norint tokiu budu sumažinti valdžios išlaikymui išlaidas, priseitų vidujinė krašto santvarka iš pat pagrindų pertvarkyti. Todel labai tenka abejoti, kad piliečiai sugebėtų tokias permainas padaryti, kuomet tam bus griežtai priešingi šiandie valdžioje esanti žmonės, kurie piliečių sumokamais mokesniais sau lengvą gyvenimą turi. Tai užburtas ratas, kuriam besisukant sunku pageidaujama išeitis surasti.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

GERAS UPAS.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Kiekvienas susirgimas, nors ir mažiausias, gadina musų upą: nėra ligonio, kuris sirgdamas jaustųsi laimingu. Kuno pakrikimai vadinasi, paliečia ir dvasią, kas pasireiškia blogame upe, įvairiuose susinervinimuose. Visi ligoniai nervuoti ir nusiminę, nes sirgti niekas nenori, jau nekalbant apie skausmus, kurio jokis gyvas daiktas mėgti negali.

Geras upas, gera nuotaika lošia svarbią rolę sveikatos palaikyme ir ligų gydyme. Dažnai tinkamai suramintas ligonis greitai ir žymiai pradeda sveikti.

Aš čionais nenoriu kalbėti apie dvasios įtaką musų kuno medžiaginiam aparatui; nenoriu leistis į diskusijas apie tai, ant kiek dvasia kuną (medžiagą) kontroliuoja, arba ne. Tai ne mano dalykas. Trumpai suglaudus galėčiau štai ką pasakyti:

Negalima atskirti dvasios nuo medžiagos, nes nėra dvasios be medžiagos, dvasia atskirai negyvuoja. Tai, ką mes vadiname dvasia, bus medžiagos savumas, ypatybė, mums dar neaiški, bet jau ne stebuklinga, ne viršgamtiška. Del stokos geresnio termino mes dar vartojame žodžius „dvasia", „psichė". Taip pat ir gyvybė nėra koks nors viršgamtiškas pasireiškimas, arba kokios nors viršgamtiškos ėvybės ant šios žemės užmestas dalykas. Gyvybė tai irgi medžiagos savumas, nes be medžiagos nėra ir negali buti jokios gyvybės. Šiluma, šaltis, jutrumas, svoris, augimas, protas, išmintis, dvasia ir tt., tai tiktai medžiagos savumai, kurie atskirai ekzistuoti, žinoma, negali. Elektra irgi priklauso šiai ryšiai medžiagos savybių. Mokslininkai jau visai ir kalbėt nenori apie jokius „dvasiškus" žmogaus reikalus; jei ir kalba tai tiktai viršuj minėta prasme, tiktai del to, kad mes nuo amžių įpratę šiuos žodžius vartoti. Paskutiniu laiku jau net psichologiją vadinama ne „mokslas apie dvasią, dušią", bet „tyrinėjimas žmogaus (ir gyvunų) elgėsių" (behaviorizmas). Be to musų „dvasiški" dalykai matuojama mechaniškais instrumentais.

Kalbėdamas apie blogą ir gerą upą, aš tuos žodžius vartoju tiktai del to, kad jais galiu lengviau paaiškinti svarbumą tų cheminių bei fizinių pasireiškimų musų kune, kuriuos mes paprastoj kalboj „upu" vadiname. Nors visi gerai žinome, kad saulė niekur nenusileidžia ir neužteka, bet mes visgi sakome „saulė nusileido", „saulė užtekėjo". Turime daug beprasmių žodžių, kuriuos dar esame priversti vartoti.

Kad geras upas sveikatos dalykuose daug reiškia, tai jau senai buvo įvairių tyrinėtojų pastebėta ir tinkamai išaiškinta. Senovėje sveikatos dievukus vaizduodavo gražius, linksmus, gero upo pagautus. Vėliaus atsirado religiški gydytojai, kurie ligas gydydavo patarimais „buk linksmas, užmiršk ligą"; dar vėliaus susikurė hipnostistų mokykla, kurios auklėtiniai gydydavo įkalbėjimais „ligos nėra, užmiršk ir busi sveikas". Musų laikuose vadinami „krikščioniški mokslininkai stačiai sako: nėra medžiagos, nėra ligų ir nėra skausmų, užmiršk, melskis ir busi sveikas. Žinoma, iš didelio rašto išėjo į kraštą, pasijudino ir į laukus išbėgo... O kiek stebuklingų gydymų visuose kraštuose ir visos religijos paskelbė, tai nė ant jaučio odos nesurašytum... Čionais, žinoma, viskas perdėta, persudyta.

Medicinos tėvas Hipokratas savo raštuose pataria ligonius raminti, sukelti gerą upą. Daktarai visuomet taip ir daro.

Tikrai patirta, kad nusiminimas ardo širdies veikimą; susinervinimai, rupesčiai krikdo viso kuno mechanizmą. Tai tikri faktai. Geras upas musų sveikatai visuomet naudingas. Jųs gal net pastebėjote, kad linksmesni žmonės paprastai ilgiaus gyvena — tai irgi faktas. Mačiau arti šimto metų senuką krečiant visokius šposus. Susiraukę, surugę žmonės paprastai greičiau miršta, trumpiau gyvena.

Paskutiniu laiku ligoninėse, ypatingai beprotnamiuose, muzika pritaikyta ligų gydymui; taipgi spalvos. Tai vis, mat, stengiamasi sukelti gerą upą.

Geras upas musų gyvenime itin svarbią rolę vaidina. Daug svarbesnę, negu mes įvertiname. Visoki pasilinksminimai pakelia musų upą ir stiprina sveikatą. Visokios dramos, tragedijos, ašaros scenoje gadina upą ir mums kenkia, o jaunuoliams dar daugiaus. Smagu pastebėti musų dienų teatruose linksmo pobudžio vaidinimus. Tragedijų ir liudnų verkšlenimų mums nereikia, nes toki dalykai upą gadina ir ardo sveikatą.

Tą patį reikia pasakyti ir apie literaturą. Ir čia ašaros gadina upą. Lengva kalba aprašyti įvykiai, dar su humoru, lengvo turinio, linksma kalba parašytos apysakos ir kt. raštai pakelia upą ir musų sveikatą stiprina. Galų gale žmonės geriau skaito juokingus aprašymus, negu ašaras. Rimto meno garbintojai, neužsigaukit, bet aš vardan gero upo turiu nerimtam menui nusilenkti. Rimtas menas slopina gerą upą ir kenkia musų sveikatai.

Patarimų čionais nėra reikalo duoti. Trumpa ir aišku: nusišluostykit ašaras, gyvenkite gerame upe, nes to iš jųs jusų pačių sveikata reikalauja.

Gerbkime Užsitarnavusius Veikėjus

Rašo Zosė Vitaitienė.

Skaudu matyti ir girdėti musų senesnių ir užsitarnavusių veikėjų nusiskundimas, kad veikdami ilgus metus įvairiose draugijose ir visuomenį darbą gauna kaipo padėką vien šmeižtus ir koliones. Reikia atminti, kad veikėjų skaičius mažėja, o visuomeninis darbas didėja. Dar Lietuvoje ir Amerikos lietuviams reikės daug darbo ir energijos padėti, kad musų tauta sparčiai žengtų pirmyn kulturos link.

Paėmus Amerikos lietuvių gyvenimą matome, kad draugijos viena po kitos nyksta, jaunų, veiklių lietuvių iš Lietuvos kaip ir neatvyksta, čiagimęs jaunimas kol kas mažai domės kreipia į musų visuomenį gyvenimą, tad ir beliaka vienatiniai geriausia išeitis: gerbkime senus užsitarnavusius veikėjus, kuriuos dar turime. Nesa dažniausiai atsitinka taip, kad naujų beieškodami senųjų netenkame.

Jei nebutų musų senesnieji veikėjai-jos išvieno pasišventusiai tautinius darbus dirbę, ar butų išauginta tokia organizacija, kaip musų Susivienijimas? Žinoma, negali didžuotis keli veikėjai, kad jie vieni tą organizaciją išaugino. Susivienijimą daugiausiai išaugino liaudies žmonės, kurie nuolatos veikia savo kuopose rengdami vakarėlius, prie kiekvienos progos kalbina savo draugus rašytis į šią organizaciją. Bet ir veikėjų vadovybė prisidėjo prie Susivienijimo išauklėjimo. Tik nuoširdumu ir draugingumu paremtas darbas, bendrai vadovybėje buvusių ir esančių veikėjų ir liaudies žmonių dirbamas, atnešė tuos vaisius, kad šiandie turime Susivienijimą galinga organzacija.

Bet kaip šiandie? Tarpe vadovybėje esančių veikėjų ir net kolonijose veikėjų tarpe tas konstruktyvis draugiškumas ir nuoširdumas sudrumstas: eina barniai, girdisi visokie išmislai, nepažinę žmonių juos šmeižia, niekina, kad nariuose kiltų suirutė. Spauda tą visą mums parodo. Iš konstruktyvio veikimo maža kas rašoma, o tik polemikos yra varomos. Gal prie tokios padėties sudarymo prisidėjo ir musų Pildomoji Taryba su Devenio aferos skandalu, apie kurį nerašysiu, nes jau iš visų pusių buvo rašoma, o rašyti niekas nedraudžia. Bet vistiek laikas jau atkreipti domę į pačios organizacijos likimą ir kur gi mes nueisim tuo keliu eidami? Jeigu matome, kad vienas ar kitas musų išrinktos valdybos narių neatatinka savo pareigoms ir nėra savo vietoje, tai atėjus rinkimams rinkime naujus žmones į jų vietas, tinkamesnius veikėjus ir su pilnesnėmis kvalifikacijomis, kurios ne vien knygvedystės mokėjimu butų paremtos milioninės organizacijos reikalams vesti. Bet gi tas nereiškia, kad jau reikia niekinti ir šmeižti visus SLA. veikėjus vien delto, kad vienas ar kitas SLA. viršininkas netinka savo pareigoms. Atatinkamam momentui atėjus stengkimės tai pataisyti, bet visuomet remkimės pačios organizacijos gerbuviu ir užsitranavusiems veikėjams atiduokime tinkamą kreditą.

Šiandie Susivienijime reikalinga daugiau fraternalizmo dvasios. Narys prigulėdamas prie organizacijos nori jaustis, kad jis ar ji yra lygiais su kitais nariais. Šiandie to jausmo jau nėra. Visi gerai žinome, kad kiekvienas narys negali buti organizacijos valdyboj, kaip lygiai negalima sakyti, kad visi priguli prie Susivienijimo tik medžiaginiu išrokavimu. Didžiumą SLA. narių rasime, kad jie priguli prie Susivienijimo del savo dvasinio pasitenkinimo, o kad nariai butų dvasiniai patenkinti organizacijoj, tai tas galima atsiekti. Tik mums reikia daugiau nuoširdumo ir atvirumo. Kiekvienas teisingas ir sąžiningas žmogus atvirai kalba, rašo ir veikia. Jokių užkulisinių politikavimų nemoka ir napakenčia to. Nereikia nekaltybės rubais prasikaltusius rėdyti, nes darbas už kiekvieną kalba. Tie visokie teisinimai, pasididžiavimai ir nekaltybės įrodinėjimai davė organizacijai netik medžiaginius, bet ir moralius didelius nuostolius. Pastarieji galį perviršyti pirmuosius.

Nėra nieko lengvesnio kaip išaugintą organizaciją sugriauti, bet vėl ją pastatyti, tai yra ilgų metų sunkus darbas. Šiuo momentu Susivienijime kaip tik kuolabiausiai reikalingas fraternalizmas. Taip pat turime buti teisingi sulig SLA. veikėjų darbų. Už kaltę tinkamai bauskime kiekvieną, už gerą darbą girkime ir gerbkime. Atminkikme, kad senieji užsitarnavę veikėjai mums dar labai reikalingi, tad, tinkamai įvertindami jų darbus, palaikykime juos visuomeniniuose darbuose.

ĮDOMYBĖS.

Iki pastarųjų laikų buvusis New Yorke augščiausias Woolworth namas formaliai atidarytas balandžio 24 d., 1913 m. Šio atidarymo įdomybė yra ta, kad jau tais laikais velionis prezidentas Woodrow Wilson Baltajam Name, Vašingtone, paspaudė knipkį ir Woolwortho namą apšvietė jame esančių 80,000 lempučių.

=o=

Vėliausiai žinomos Francijos ir Italijos gyventojų skaitlinės yra labai artimos viena kitai. Italija turi gyventojų 41,169,000, Francija — 41,020,000.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Ateitis ir SLA. Jaunuoliai

Šiandien musų suaugusieji SLA. darbuotojai, kurie atjaučia mus jaunuolius yra užganėdinti, kad mes sukrutom ir pradėjom dirbti del SLA., didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos.

Ateitis — tą žodį tariant reikia truputį pagalvoti. Ateitis — tai yra SLA. jaunuolių darbas. Mes visi jaunuoliai, kurie prigulim prie SLA., galim statytis tikrais lietuviais. Ir ką mes SLA. jaunuoliai nuveiksime, ką mes padarysime, tai bus musų ateičiai.

Kožnas jaunuolis, kuris dar nepriguli prie SLA., turėtų prisirašyti; turėtų veikti su mumis kartu. Koks buna smagumas, kai mes visi SLA. jaunuoliai susirenkam į burį ir susipažįstam su savo gerais SLA. draugais jaunuoliais iš kitų miestų!

Lietuviai su lietuviais — koks smagumas! Puiki ateitis!

Matyt, kad SLA. Conn. valstijos jaunuoliai žiuri į ateitį. Baigiant rašyti šitą straipsnelį, vieną pastabą padarysiu: Visi Conn. lietuviai, SLA. jaunuoliai, kai mes susieinam į piknikus ar bent kokius suvažiavimus — viens vieną pašnekinkim, bukim draugiški ir lai gyvuoja SLA. ir mes jaunuoliai Conn. valstijoj!

Marytė Januškevičaitė,

Trys Broliai

(Tąsa iš No. 23)

4.

Vieną kartą karalius padirbo iš stiklo labai augštą kalną. Ant viršaus to kalno pasodino vienturtę savo dukterį ir liepė visiems po visą karalystę apsakyti; ne tik po tą karalystę, bet ir po visas kitas karalystes: kas įjos į tą kalną, tas gaus už pačią dukterį ir karalystę.

Visi rengėsi paskirtai dienai. Rengėsi ir kvailio broliai. Kvailys prašosi brolių, kad jį leistų joti drauge su jais. Jis turėjo menką kumelpalaikę. Broliai po ilgo prašymo leido jam joti.

Išjojo visi trys. Bejojant keliu, kvailys apsistojo pamiškėje, paleido kumelę, o pats priėjo prie balos varlių baidyti. Kai jau brolių nebebuvo matyti, jis išsitraukė apinasrį, sužvangino, ir tuoj atbėgo juodas žirgas, pabalnotas, o ant balno viršaus — puikiausi rubai. Tuojau kvailys apsitaisė tais rubais, sėdo ant žirgo ir nujojo prie kalno. Nieko negalvojęs puolė į kalną, bet tik į trečią dalį tejjojo. Apsisukęs nulėkė atgal, atjojo pats tą balą, numovė nuo arklio apinasrį, išsitraukė iš uodegos ašutą, persitaisė savo nudriskusiais drabužiais ir parėjo namo.

Neilgai trukus, parjojo ir broliai. Kvailys klausia:

— Na, ką, ar įjojote į kalną?

—E, kur ten įjosi! Ne mums tatai. Vienas iš visų teatsirado, ir tas tik į trečią dalį kalno tejjojo. Ir niekas nežino, kas jis ir iš kur... Tuoj susisukęs nujojo savo keliu.

5.

Karalius antrai dienai užsakė tą jojimą. Vėl broliai susitaisė joti. Kvailys prašosi drauge. Gerai. Išjojo visi trys.

Atjojus pas mišką, kvailys sustojo, sakydamas: „Aš čia turiu pasilsėti. Pasilsėjęs atjosiu." Kai broliai nujojo, jis vėl sužvangino su kitu apinasriu. Atbėgo bėras žirgas, pabalnotas ir su dar gražesniais rubais. Užsėdo kvailys ir nujojo pas kalną. Vėl puolė į kalną ir dabar jau į pusę įjojo. Susisukęs — atgal! Jį norėjo sulaikyti, bet kur tau: leidosi, kaip žaibas! Atjojo pas mišką, paleido žirgą, pasiėmė kumelę ir parjojo namo.

Parjojo ir broliai. Vėl jis klausinėja, kaip ten buvę. Tuodu nupasakojo.

6.

Karalius apgarsino jojimą trečiai dienai. Vėl broliai susitarė joti pažiurėti į gražius ponus. Kvailys drauge išjojo, bet pakelėje apsistojo, kaip pirma. Broliams nujojus, jis išsitraukė trečiąjį apinasrį, sužvangino, ir atbėgo širmas žirgas, gražiai pabalnotas, ir ant viršaus balno — puikių puikiausi rubai. Jis tais rubais apsitaisė, sėdo ir nujojo prie kalno. Valandėlę pasižiurėjęs, sudavė žirgui ir kaip puolė — bematant atsidurė viršuj kalno, apjojo karalaitę ir pasileido atgal. O karalaitė tuomet turėjo pasitaisiusi karštą geležį; kai jis apie ją jojo, tai ji prikišo jam prie blauzdos tą geležį ir išdegino ženklą; mat, numanė, kad jis gali vėl nujoti, ir niekas nebežinos, kas jis toks ir iš kur.

O kvailys lėkė ir nulėkė sau. Kareiviai dar norėjo sulaikyti, bet kur tau!... Atjojęs pas mišką, paleido žirgą ir sugrįžo namo.

Sugrįžo broliai. Kvailys klausinėja, kas girdėti, — „bene judu įjojote?"

— Kur mudu įjosiva, — sako. — Bet iš visų vienas delto atsirado įjoti. Tik paliko ir karalius apie jį nieko nežinąs: kai tik įjojo į kalną, susisukęs ir vėl atgal nulėkė, kaip paukštis.

7.

Karalius nutarė ieškoti, kas įjojo į tą kalną. Pirmiausiai išieškojo tokio tarp kunigaikščių, paskui tarp grovų, didžių ponų — nėra su ženklu. Ieškojo po prastus žmones — irgi nėra. Galų gale užeina ieškotojai pas tuos tris brolius, pažiuri du — nėra ženklo.

— Ar nėra čia daugiau vyriškių?— klausia pasiuntiniai.

— Yra dar kvailas brolis.

Apžiurėjo ir atrado tą ženklą. Tuojau paėmė jį ir buvo vestuvės su karaliaus dukteria.

KADA NORIU — VERKIU.

(Liaudies Daina)

Kada noriu — verkiu,
Kada noriu — dainuoju,
Nuo sunkių darbelių
Neišsiliuosuoju.

Ilsta man rankelės
Nuo sunkių darbelių,
Alpsta man širdelė
Nuo ruščių kalbelių.

Nedėlios rytely
Ėjau vandenėlio,
Sutikau bernelį
Šalia šaltinėlio.

Pastatyk viedrelius,
Paguldyk naštelius,
Pasilsėk, mergužėl,
Paalsyk rankeles.

Dėkui tau, berneli,
Už meilius žodelius —
Tokių negirdėjau
Nuo pat mažumėlės.

Baisuolis

Buvo tamsi, liudna naktis. Stonybrook kaimely ir gi viskas buvo ramu. Niekas nejudėjo. Kad pasiekus šį kaimelį, jaunuolis turėjo eiti per girią ar mažu keleliu, kuris vedė link gana seno pamiršto namelio, kuriame gyveno tulas šikštuolis, tulą dieną rastas mirusiu ir ant jo krutinės buvo nagais išrėžta X. Bet bijodamas laukinių žvėrių, ar del kitokios kokios priežasties jaunuolis šiuo syk ėjo tuo mažu keleliu. Prisiartindamas namą, jis išgirdo kokį tai balsą — rodos, kad jo vardą kas tai šaukė. Ir jis vis artinosi ir artinosi — rodos, kad jį kas tai link to namo traukia. Kuomet gi jis uždėjo koją ant prieangio laiptų — išgirdo baisų riksmą. Laikinai vaikinas rodos suakmenėjo. Tačiau vieton bėgti atgal — jis priėjo prie durų. Durys atsidarė ir jis įėjo į vidų. Namo vidurys buvo pilnas dulkių, kampuose šliaužiojo vorai ir kabojo daugybė voratinklių. Iš visų kampų į vaikiną žvelgė žalios akys. Kuomet gi jis ėjo iš vieno kambario į kitą — jį kas tai sekė. Kuomet jis sustojo prie tulos spintos — iš jos užpakalio į vaikiną ištiso ilgais nagais ranka. Bet kaž kas vaikino domę į tai atkreipė ir jis laiku pasitraukė. Ranka dingo. Kada jis perėjo į kitą kambarį — jį sekė nematoma misteriška ypatybė.

Perėjęs visus žemutinio gyvenimo kambarius — jis nuėjo į sklepą. Iš už dėžių ir statinių žalios akys tėmijo kiekvieną vaikino judėsį. Kuomet tik jis sujuda ir tos žalios akys sujuda. Jis prisiartino mažą kambarėlį, iš kurio išgirdo nepaprastą balsą. Kuomet vaikinas pasisuko link durų — priešais jį stovėjo baisios išžiuros milžinas, kurio rankos buvo pasidengę rudos spalvos krauju. Jo kunas buvo apžėlęs plaukais, o kojos — samanomis. Milžino galva buvo du syk didesnė, už paprasto buliaus galvą. Jo akys buvo ištisusios apie tris pėdas nuo galvos. Ilga, į vanago snapą panaši, nosis išrodė kaip didžiulio laivo kaminas. Dantys buvo panašųs į platų-didelį kardą. Kožną syk jam atidarius burną, iš jos veržėsi liepsna ir buvo galima pastebėti jo į baisios kirmėlės panašų liežuvį. Iš jo burnos vertėsi baisųs ir tiesiog nepakenčiami garsai, kurių besiklausydamas žmogus turėjo drebėti taip, kad net iš vietos negalėjo pajudėti. Išskėtęs savo ilgais nagais rankas jis jau buvo pasirįžęs vaikiną sučiupti, ir vis, dideliu jaudėsiu savo rankomis mosikuodamas ir žiauriai klykdamas, artinosi prie jaunuolio. Bet jaunuolis nelaukė. Jis greitai išsitraukė savo automatišką ginklą ir pradėjo į baisuolį šaudyti. Baisuolis link jo vis artinosi ir artinosi. Vienas! Du! Trys! Keturi! Penki! Šeši! Garsųs ginklo šuviai girdėjosi, bet baisuolis vis artinosi... Jau visai arti! Bet... ginklo šuviai jau išsibaigę, o baisuolis vis artinasi...

Pagaliaus jaunuolis išgirdo pažįstamą balsą: „Eronime, skubėk! Jau pusė po aštuonių— pasivėluosi į darbą! Skubėk!

Kuomet jis pabudo, jautėsi laimingu, kad tai buvo tik sapnas.

Josephine Bakunaitė,
SLA. 320 Jaun. Kp. Darb.,
Bridgeport, Conn.

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ

MERIDEN, CONN.

Iš SLA. 4-to Jaun. Apskr. Valdybos Suvažiavimo.

SLA. 4-to Apskričio jaunuolių valdybos ir komisijų suvažiavimas įvyko kovo 22, 1931, Harrigan Svetainėje, Meriden, Conn. Posėdį atidarė SLA. 4-to Apskričio jaunuolių pirm. J. Januškevičius, Jr.

Suvažiavime dalyvavo sekanti valdybos nariai: pirm. J. Januškevičius, Jr., vice-pirm. A. Pilvelytė, sekr. A. Žukauskaitė, ižd. A. Tamkus ir iždo glob. A. Kvedas. Pikniko komisija: S. Januškevičaitė, A. Kvedas ir B. Dulbytė. Sporto komisija, merginų: B. Dulbytė, F. Petrauskaitė ir A. Petruškevičaitė. Sporto kom., vaikinų: M. Grigas, A. Pilvelis ir J. Skubas.

1. Įnešta, kad valdyba ir komisijos nusitrauktų paveikslą. Vienbalsiai sutikta.

2. Nutarta pikniką laikyti Linden Park, Union City, Conn., rugpiučio 23, 1931. Įnešta pakviesti chorą, bet po apsvarstymo, atmesta. Vieton choro, nutarta pakviesti ristikus. Pikniko komisijai palikta sukviesti visus sporto jauktus ir pakviesti kalbėtoją.

3. Apskelbimų parinkti del programo palikta kiekvienai jaunuolių kuopai pasidarbuoti. Nutarta apmokėti tiems, kurie surinks apskelbimų: dvidešimts penktą nuošimtį už $20.00 ir penkioliktą nuošimtį už $15.00. Daugiau kaslink apgarsinimų palikta komisijai pasidarbuoti. Išvažiavimas bus su išlaimėjimais. Paskirta trys auksinės dovanos.

4. Nutarta paprašyti SLA. Centro, kad paaukotų $100.00 del 4-to Apskr. jaunuolių labo.

5. Nutarta nupirkti „meilės taurę" (loving cup), kuri bus paaukota vaikinams už geriausią atsižymėjimą besbolės lošime del vienų metų.

6. Raportas apie merginų sporto jauktą. P-lė Petrauskaitė, iš Hartford, praneša, kad nesiranda merginų del „basket-ball", bet yra daugumas, kurios interesuojasi „bowling". B. Dulbytė, iš Bridgeport, praneša, kad yra merginų del „basket-ball" ir taip gi del „tennis". A. Petruškevičaitė, iš New Britain, neturėjo daug ką pranešti, nes dar kuopa yra jauna.

Kaslink besbolės lošimo palikta kol visos kuopos bus geriau susiorganizavę.

7. Nutarta surengti Athletic Field Day pabaigoj vasaros sezono, savaitę ar dvi po Labor Day. SLA. 4-to Apskr. suaugusių narių išvažiavime dalyvaus visi Conn. valstijos sportininkai ir sportininkės. Šios dienos laimėtojai bus pripažinti Conn. valstijos jaunuolių čampionais.

8. Pirmininkas praneša kaslink jaunuolių laikraščio, apie kurį buvo kalbama jaunuolių Apskričio suvažiavime, kad Centras sutinka atspausdint už dyką pusę anglų ir pusę lietuvių kalbomis laikraštį. Kitas lėšas padengs jaunuolių Apskritys. Del sumažinimo laikraščio išsiuntimo išlaidų, įnešta surinkti kiek galima apgarsinimų. Tą laikraštį suredaguoti išrinkta J. Januškevičius, Jr. Jam pagelbėti pasižadėjo A. Kvedas.

9. Įnešta, kad visos SLA. jaunuolių kuopos prisirašytų prie senojo Apskričio. Po paaiškinimo ir apsvarstymo, nutarta prisidėti.

10. Įnešta padėti po kaucija jaunuolių Apskričio iždininką, kuomet atsiras Apskrity pinigų. Tas palikta valdybai.

Posėdis uždarytas ketvirtą valandą popiet. Tuomet visi nariai nusitraukė paveikslą.

SLA. 4-to Jaunuolių Apskr. —
Pirm. J. Januškevičia, Jr.
Sekr. A. Žukauskaitė.

HARTFORD, CONN.

SLA. 370 Jaun. Kp. Piknikas.

SLA. 370 jaunuolių kuopos piknikas įvyko sekmadieny, gegužės 24, 1931, Glastonbury, Conn. Nors diena buvo šalta ir apsiniaukus ir jaunuoliai buvo nusiminę, bet atsirado gerų žmonių-parėmėjų ir atsilankė gražus burelis į jaunuolių pikniką. SLA. 370 kp. jaunuoliai buvom užprašę visas SLA. Conn. kuopas, kad dalyvautų musų piknike ir mus paremtų.

Pirmiausiai į pikniką atvažiavo pilnas busas SLA. jaunuolių iš Stamford, Conn. Nors gana toli iš Stamford į Hartfordą, bet Stamfordo jaunuoliai labai gražiai ir skaitlingai pasirodė musų piknike. Labai ačiu p-lei Taruliutei, kad tiek daug jaunimo į musų pikniką suorganizavo.

Antras busas atvažiavo iš New Britain, Conn., tai SLA. 368 kp. jaunuoliai, kurie dar nesenai susiorganizavo. New Britaino jaunuoliai ir gi gražiai ir skaitlingai dalyvavo piknike. Kartu su jaunuoliais buvo matyt ir p. Ragelis ir kiti iš New Britain, Conn. Labai ačiu newbritainiečiams, kad susiorganizavo ir atvažiavo į pikniką.

Buvo atvažiavę apie septyni automobiliai iš Meriden, Conn. Teko patirti, kad p. Pinkevičius iš Meriden davė net 4 automobilius važiuoti į SLA. jaunuolių pikniką. Buvo iš Bridgeport, Conn., SLA. narių suaugusių ir jaunuolių. Jų tarpe matėsi ir p-lė H. Žukauskaitė, Bridgeporto jaunuolių kuopos pirm. Waterburiečių ir buvo piknike. Iš SLA. 124 kp. Hartfordo buvo ir suaugusių narių.

Abelnai piknikas buvo smagus, daug buvo jaunimo ir gražiai pasilinksminę, pasišokę visi su geru upu išvažiavo namo.

Daugiausia del pikniko surengimo pasidarbavo: J. Januškevičius, Jr., F. Petrauskaitė, S. Januškevičaitė, A. Kundrota, A. Stankevičiutė, M. Januškevičaitė, ir kiti. Taip gi padėjo dirbti A. Kvedas, jaunuolis, iš New Britain, Conn.

Mes visi SLA. 370 kuopos jaunuoliai tariam širdingą ačiu visiems tiems, kurie atsilankė ir mus jaunuolius parėmė.

M. Januškevičaitė.

Filosofas Žan Žak Russo

Rašo V. GUDYNAS.

I.

Žan Žak Russo gimė Genevoje, laikrodininko šeimoje, 1712 m. Jo motina mirė jį begimdydama. Ją atstojo jo teta, kuri Žan Žaką gerokai išlepino. Jo tėvas labai mėgo skaityti romanus, todel to pat išmokino ir savo sunų. Žan Žakas taip pat dažnai skaitė garsų graikų filosofą-rašytoją ir pedagogą Plutachą, ir, beskaitydamas, tėvas savo sunų padailinta kalba mokino tėvynės meilės, pilietinės dvasios, tvirtybės ir kilnybės. Kelerių metų vaikui buvo ugdoma nenormali dirbtinė nuotaika ir fantazija. Todel Žan Žak į gyvenimą žiurėjo ne realiomis, bet jausmingų romanų perskaičiusio akimis. Jo augimas ir brendimas buvo nenormalųs. Kada jam buvo sukakę 10 metų, tėvas jį paliko aklam likimui, nes nuo savo šeimos pabėgo. Jaunas, išlepintas, neišmintingai ir nesveikai išauklėtas žan Žak Russo pradėjo gyventi klajuno gyvenimu. Svetimuose žmonėse begyvendamas jis greitai pajautė tų žmonių žiaurumą, melagingumą ir niekšiškumą. Visa tai išugdė žan Žak sieloje tą prieš neteisybę protestuojamtį jausmą.

Tokiu budu Russo pradėjo tikro benamio valkatos gyvenimą. Klajodamas jis susitiko su viena ponia de-Varenne ir pateko jos įtakon. Ponia de-Varenne ėmė jį globoti, bet nedavė jam rimto darbo. Todel žan Žak tą ponią pametė ir vėl klajojo, naudojosi gamtos grožiu, gyveno su valstiečiais. Vėliau grįžo pas ponią de-Varenne, kur ramiai pragyveno apie tris metus mokydamasis lotynų kalbos, muzikos ir filosofijos. Tuo tarpu išėjo iš spaudos Voltaire veikalas — „Laiškai apie anglus". Šie laiškai žan žakui Russo padarė nepaprastai didelį įspudį ir privertė jį giliai susimąstyti gyvenimo klausimais ir pamėgti proto darbą.

Po trijų metų pastovaus gyvenimo, Russo vėl taip pat pradėjo klajuno gyvenimą. Vėliau jis atsidurė Paryžiuje. Čia jis susipažino su literatais, bet jais labai apsivylė del to, kad tie buvo sutapę su augštesniaisiais visuomenės sluoksniais ir užsikrėtę pastarųjų ydomis: dirbtinumu, veidmainiavimu, pasileidimu. Paryžiuje jis susipažino su vieno paprasto viešbučio tartaine ir su ja apsivedė. Gyveno laimingai, bet savo gimusius vaikus jie atiduodavo prieglaudon. Jo biografai tą aiškina jo mokslo ir „svietiško" gyvenimo panieka.

1749 m. Dižono akademija paskelbė įdomią temą premijai gauti, atsakyti: „Ar padėjo mokslų ir meno atgimimas papročių pagerėjimui?" Russo tuo labai persiėmė. Pradėjo rašyti paskelbtąja tema veikalą, kurį baigė 1750 m. ir gavo premiją. Nuo to laiko jis ir pradėjo platesnį literaturos darbą. Vėliau, po keleto metų, jis vėl parašė antrą veikalą, atsakydamas į tos pačios akademijos kitą temą: „Apie atsiradimą nelygybės žmonių tarpe". Ir nuo 1750—1762 m. jis parašė visus žymiausius savo veikalus: 1761 m. išleido veikalą: „Naują Eloizą", o 1762 m. — „Emilį" ir „Visuomeninę sutartį".

Russo neapkentė paryžiečių laisvamanybės, jis net bendradarbiavo su kai kuriais Genevos teologais (deistais).

Išleidus „Emilį", Paryžiaus parlamentas nutarė jį sudeginti ir veikalo autorių suimti. Paryžiaus arkivyskupas savo ganytojiškame laiške pasmerkė „Emilį", pabrėždamas, kad tame veikale išdėstyta „biaurus, netikras, nedoras, šventvagiškas mokslas".

Anglijos filosofo D. Hume kviečiamas Russo 1766 m. nuvyksta Anglijon. Bet neilgai jis ten pabuvęs tuoj vėl grįžo Francijon, kus jis ir slapstėsi iki jam buvo leista 1770 m. grįžti Paryžiun. Nuo to laiko jis dar aštuonis metus pragyveno Paryžiuje ir per tą laiką parašė „Išpažintį".

1778 m. Russo mirė.

II.

Profesorius P. Monroe taip apibudina Russo: „Russo asmenybėje daugiau kaip kur kitur galima rasti jėgos ir silpnumo, tiesos ir klaidų, patraukiančių ir atstumiančių žmogaus savumų".

Kad geriau galėtume pažinti Russo, panagrinėsime kai kuriuos jo veikalus. Pirmiausiai imsime jo atsakymą į Dižono akademijos paskelbtą temą: „Ar mokslų ir meno atgimimas padėjo papročių pagerėjimui?" Russo ten rašo, kad mokslai ir menas tobulėja, bet žmonės eina blogyn. Čia jis iškėlė teisybę ir dorybes, kurios turi buti gyvenimo tikslu. Jo nuomone, mokslas turėtų tarnauti teisybei ir dorybėms, bet, sako, atsitinka priešingai, nes „visuomet buvo galima matyti, kaip dorybės pabėgdavo, kai tik mokslo ir meno žibintas pakildavo musų horizonte, ir šis reiškinys buvo pastebimas visada ir visur". Russo sako, kad mokslų ir meno kiltis žema: astronomija kilo iš prietarų; kalbos gražumas — iš garbės troškimo, nenuoširdumo ir meilikavimo; geometrija — iš šykštumo; fizika — iš tuščio smalsumo ir tt. Ydinga jų kiltis, ydos juos ir palaiko. Toliau, sako, kuriems galams teisingiems žmonėms jurisprudencija? Kas atsitiktų su istorijos mokslais, jei nebutų diktatorių, karų, sąmokslininkų? Kur žmonės dėtų meno kurinius, jei nebutų prabangos? Senovės necivilizuotos tautos: persai, skitai, germanai ir romėnai, kol šių kultura ir civilizacija nesugadino, jų dorybės gali buti siektinu pavyzdžiu.

Civilizuoti vyrai ir moterys tarpusavio santikiuose išmoko mandagaus ir švelnaus apsiėjimo, bet nustojo nuoširdumo ir dorovingų savumų.

Taip Russo pasmerkė meną ir mokslą, bet nepatarė juos naikinti. Jisai skelbė, kad reikia pašalinti tik tas blogybes, kurias žmonės pagimdė, grįžti į gamtą ir gyventi pagal gamtos reikalavimus. Tada visokios civilizuotų žmonių, ypač miestiečių, ydos pradings.

Toliau jis parašė antrą veikalą tos pačios akademijos paskelbta tema: „Kaip atsirado žmonių nelygybė?" Ir už tą taip pat gavo premiją.

Jame Russo simpatizuoja pirmykštei visuomenei, o patį gyvenimą joje arba dabartinių laukinių žmonių tarpe labai išgiria. Jis sako: „Kas atitvėręs žemės sklypą sumanė jį pavadinti savuoju ir rado tokių mulkių, kurie jam patikėjo, buvo tikras piliečių visuomenės įkurėjas. Kiek nusikaltimų, kiek karų, kiek žmogžudysčių, kiek nelaimių butų pašalinęs tas, kurs išrovęs smaigus ir užvertęs griovius, butų sušukęs sau panašiems: „Saugokitės ir neklausykite šito apgaviko, mes pražusime, jei jųs užmiršite, jog vaisiai priklauso visiems, o žemė niekam!"...

Žmonės suskilo į ponus ir vergus, visą žmoniją ištiko skurdas ir vergovė. Tokiu budu ir atsitiko tai, kas prieštarauja gamtos dėsniams, nes dabar „vaikas įsako suaugusiam, o kvailas išmintingam"... „Nedidelė žmonių minia skęsta pertekliuje, tuo tarpu, kai alkanai masei truksta reikalingiausių daiktų". Todel Russo prieina išvados, kad visų dabartinės visuomenės blogybių šaltinis — nuosavybė. Tačiau Russo nereikalauja panaikinti nuosavybę, o puola tik stambius žemininkus ir kapitalistus.

Svarbiausias Russo veikalas yra „Visuomeninė sutartis". Anksčiau aprašytuose veikaluose Russo sugriauna esamąją tvarką, o „Visuomeninėje sutarty" sukuria naujos visuomenės tvarkos teoriją. Jis sako: „Visuomeninė sutartis gali buti teisėtos valdžios pagrindu, kai susikurs tokia visuomeninės sąjungos forma, kuri visa savo jėga gintų ir saugotų kiekvieno sąjungos nario asmenybę ir nuosavybę, ir tokios sąjungos dėka kiekvienas, susijungdamas su visais kitais, klausytų tačiau tik pats savęs ir butų taip pat laisvas kaip ir pirma". Šis tikslas bus tik tada įvykdomas, kada kiekvienas pilietis, eidamas visuomeninėn sąjungon, visiškai atsisakys nuo visų savo teisių visuomenės naudai.

Toliau tame veikale Russo rašo: „Tik tauta įstatymu leidime gali reikšti visuotinę valią". Russo tuo metu gėrėjosi Olandijos ir Šveicarijos tvarka, nes tie kraštai jau buvo laisvi ir išviję tironus. Toliau Russo ir juos perspėja: „Galima įgyti laisvę, bet negalima gauti ji antrą kartą". O laisvę gali apsaugoti tik ta tauta, kuri savarankiškai valdosi.

Russo, budamas karštas visokios nelygybės priešininkas, puola bent kokį aristokratizmą, o taip pat ir esamą visuomenės santvarką, nes laiko ją dideliai neteisinga. Russo mylėjo žmones ir, budamas moralistu, nesitenkino individualine morale, bet rupinosi visa visuomene. Prof. N. Karejevas rašo: „Russo jėga gludi jo moraliniame ir socialiniame idealizme".

Russo giliai simpatizavo liaudžiai, net idealizavo ją, nes pats buvo iš jos išėjęs, pats vargęs, ilgus metus klajodamas su ja sutapęs; alkanas budamas ne kartą radęs prieglaudą valstiečių tarpe, iš ten išgirdęs pirmus sau užuojautos žodžius ir pats savo akimis buvo matęs liaudies kančias. Todel, kad jis mylėjo liaudį, todel, kad Russo ją visur savo raštuose užtardavo, liaudis prie jo taip prisirišo, kad jo raštus stačiai garbino. Ir nebereikalo Napoleonas yra pasakęs, kad jeigu butų nebuvę pasauly Russo, butų nebuvę ir Francijos revoliucijos. Ar tas tiesa, ar ne, tai jau kitas klausimas, bet tokie Napoleono žodžiai daug ką pasako apie patį žan Žak Russo ir jo santikius su liaudimi.

PRASTAI ŠAUDĖ.

— Na, o kaip tau patiko karaliaus priėmimo iškilmės vakar?

— Aš tau pasakysiu, kad jos mane labai apvylė.

— Kodel?

— Na, tik pagalvok: buvo iššauta iš armotų 21 kartas ir nei karto jam nepataikė.

S. L. A. REIKALAI

Įvairios Pastabos

Šie metai SLA. istorijoje yra labai svarbųs, nes turime dvejas sukaktuves: 30 metų nuo SLA. skilimo ir 45 metai nuo SLA. įsikurimo, arba 30 metų nuo 16 Seimo, kuriame musų Susivienijimas atsiskyrė nuo įsivyravusių jame politikierių, pradėjo sau naują gyvenimą, su tuščiu iždu ir tik mažu buriu ištikimųjų narių, kurių darbštumui pasidėkavojant, musų Susivienijimas iki šių metų išaugo į didelę, tvirtą ir turtingą organizaciją. O 45 metai sukanka nuo tos valandos, kurioje musų pirmesnieji vadai, supratę organizacijos svarbą, permatę jos naudą, įsteigė ją. Nors iš karto organizacija nebuvo taip tobula ir tvarki, tačiau laikui bėgant ji stiprėjo, tobulinosi ir tvirtėjo, kad ir parsiėjo pergyventi keletą audrų. Šita musų organizacija — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šiandie yra didelė narių skaitlium, turtu ir atsižymėjusi daugeliui nuveiktų, nau dingų darbų.

Kaip vienos, taip ir antros sukaktuvės mums yra svarbios ir mums reiktų jas įvertinti. Pild. Taryba nutarė šitas sukaktuves paminėt šių metų lapkričio mėnesyje. Tam tikslui „Tėvynės" vienas numeris išeis padidintas, pašvęstas tų sukaktuvių pažymėjimui.

=o=

Nežinau ką daugiau Pild. Tar. veiks šių dvilypių SLA. gyvenime sukaktuvių paminėjimui. Tačiau man rodosi, kad ir visiems nariams, kuopoms, reiktų pasistengt suruošt savo kolonijose paminėjimus, kaip vietinės aplinkybės leidžia. Pastarais laikais kuopose rengiama vien „baliai" ir „piknikai". Ir tas gerai. Be šitų dviejų rušių parengimų, didesnėje kuopų dalyje, daugiau nieko kito ir nerengiama. Sako, kad nesuranda ką rengt, nes prakalbos jau nusidėvėjo, vaidinimai taip gi. Taigi dabar yra proga rengt SLA. dvilypių sukaktuvių paminėjimą. Tik geistina, kad tie paminėjimai butų rengiami vienu kartu, lapkričio mėnesio, sakykime, pirmose dviejose savaitėse. Kuopų veikėjai lai ilgai netrukę imasi aptarti programą savo kuopoms ir arčiausiame susirinkime pasiulo susirinkimui nutart šitų sukaktuvių paminėjimą rengt.

Butų labai geistina, kad S. L. A. Apšvietos Komisija pagamintų paskaitą, pritaikytą šitom sukaktuvėm, ir po vieną kopiją tos paskaitos įteiktų toms kuopoms, kurios paminėjimus rengs. Paskaitą turėtų susidėt iš dviejų dalių, pritaikytų vienom ir antrom sukaktuvėm. Vienoj ir antroj daly pritiktų trumpais ruožais nurodyt SLA. praeitį, jo vargus, pasekmes, nuveiktus darbus. Vykusi paskaita daug daugiau užganėdins publiką, negu bile koks kalbėtojas. Tik paskaitą reikia gerai perskaityt.

=o=

Rengiami sukaktuvių paminėjimai organizacijoms eina į sveikatą; paminėjimų rengimai pačias organizacijas išgarsina tarpe vietinių lietuvių, patraukia naujus narius ir sustip rina upą senųjų narių. Atsimename gerai prieškarinius laikus, kuomet įvairios draugijos ir kuopos visur švęsdavo savo sukaktuves. Tulos rengė kas metai tautiškus paminėjimus. Kiek tai budavo entuziazmo, gyvumo ir smagaus upo! O toki paminėjimai draugijoms apsimokėjo, nes arčiausiuose susirinkimuose gaudavo burius naujų narių. Karo audra sudrumstė įsigyvenusias tradicijas ir paminėjimų rengimai apsistojo. Šiandie retai kuri kuopa ir dar rečiau pašelpinė draugija parengia kokį „apvaikščiojimą". Užtai sumažėjo draugijose ir kuopose gyvumas, apsistojo veikimas, nes upą atgaivint beveik neliko kuo.

Sakoma, kad automobiliai da bar daug kenkia, nes žmonės pripratę važinėtis, geriau „trankosi" automobiliais po laukus, negu eina į parengimus. Vargiai tai tiesa. Labai tankiai laikraščiuose tenka skaityt žinias iš įvairių kolonijų, kad kur tik surengiama koks parengimas su tam tikru programu, publikos susirenka tiek, kad salėje net ankšta. Bile tik tinkamai viskas surengiama.

=o=

Baigdamas apie sukaktuvių rengimus ir jų svarbą, noriu pasidžiaugt ir pasigėrėt SLA. 124 kuopos, Hartforde, pasižymėjimu paminėjimui 25 metų sukaktuvių savo gyvavimo. Tai tikras jubilėjinis paminėjimas, kuriame dalyvaut pakviesta visos vietinės kuopos ir draugijos, incorpore, reiškia, su savo ženklais. Rašydamas šias eilutes dar nežinau pasekmių to jubilėjaus iškilmių, tačiau žinodamas Naujos Anglijos lietuvių aplinkybes, pilnai tikiu, kad pasekmės turi but geros. Net ir aš, toli gyvendamas, sveikinu 124 kuopą su jos jubilėjaus metais, ir linkiu jai visokių laimių ir pasisekimų. Gyvuok ilgiausius metus!

Apgailauju vienok, kad ne visos kuopos įvertina savo gyvenimą taip, kaip įvertino 124 kuopa. Žinau kelias tokių kuopų, kurios pragyveno jubilėjinius metus savo gyvavimo visai be jokio prisiminimo; rodosi, kad ir pačios nežinojo kaip senai jos gyvuoja. Tai perdidelis pripratimas prie „ramaus gyvenimo", kuris daugiau panašus apsileidimui, negu ramybei. Taip negerai. Kuopa tai Susivienijimo kuno dalis. Jei kuri kuno dalis nesivaldo, ne veikia, ji pačiam kunui sveikatą nereiškia.

=o=

„Tėvynėje" dažnai tenka skaityt kuopų korespondentų teikiamas žinias iš kuopų veikimo, kuriose džiaugiamasi, kad apsivalius nuo bolševikų ir per gyvenus visas jų keltas audreles, dabar kuopose labai ramu, smagu, susirinkimuose šventa ramybė ir susirinkimai nesitęsia ilgiau kai vieną valandą. Kad kuopose ramu, kad susirinkimuose niekas nekelia trukšmų, tai aišku, pasidžiaugt yra kuo. Tačiau, kad susirinkimai baigiasi vienos valandos bėgyje, tai džiaugtis nelabai norėtųsi, nes, aišku, tokiuose trumpuose susirinkimuose nėra nieko apkalbama, svarstoma. Tokius greitus susirinkimus aš biskį suprantu; jie praeina štai kaip: pirmininkas atidaro susirinkimą, sekretorius iššaukia valdybą, perskaito protokolą; pirmininkas paklausia ar nėra laiškų iš Pild. Tarybos ir raportų ligonių lankytojų, o tų išklausius, pirmininkas iš konstitucijos perskaito susirinkimų tvarkaraštį, ir, plaktuku suduodamas stalan susirinkimą uždaro. Jokių sumanymų, jokių apkalbėjimų, svarstymo — nėra. Tai taip susirinkimai baigiasi viena valanda.

O butų daug naudingiau, kad susirinkimai butų nors viena valanda ilgsni. Ir jie butų ilgesni, jei nariai daugiau interesuotųsi Susivienijimo rei kalais, kuopos reikalais. Tada atsirastų reikalas ilgiau pasikalbėt, ką nors naudingo sumanyt, aptart.

=o=

Nelabai senai skaitėme žinią, kad Afrikoj įsikurė SLA. kuopa. Suorganizavo ją, rodosi, p. V. K. Račkauskas, kuris ten dabar yra Lietuvos konsuliu. Tai smagi žnutė, kad SLA. kuopų skaitlius pasididino dar vienu nariu, ir tai net kitame kontinente. Tik vargiai mums teks daug džiaugtis šitos kuopos įsikurimu, nes viena, Afrikos lietuviai, gyvendami ten vargingą gyvenimą, nenorės ją remt ir palaikyt, o antra, svetimoje valstybėje atsiradusi kuopa bus panaši atžalai, išdygusiai pertoli nuo kamieno.

Tas pats p. Račkauskas bene 1923 m. buvo suorganizavęs SLA. kuopą Lietuvoj. O vienok ta kuopa neprigijo. Nors Lietuvoj yra SLA. narių, vienok jie nepasistengė Lietuvoj sudaryt bendrą kuopą; bent taip rodosi, nes atskaitose, kuopų surašuose, nė kartą neteko patėmyt, kad Lietuvoj butų kuopa.

Net pačioje Amerikoje, Kanados valstybėje, kad ir yra kelios kuopos, vienok jos netarpsta, nesiplečia, ir gyvuoja daug, daug silpniau, negu kuopos Suvienytose Valstijose, nors gyvena jos visai arti.

V. S. Jokubynas.

SLA. Antrąją Ekskursiją Išlydėjus

Begalo yra smagu, kuomet ateina pavasaris ir kiekvienas ruošiasi poilsiui — vasaros atostogoms. Bet dar smagiau darosi, kuomet matai laivą ir žinai, kad tuo laivu musų tautiečiai plauks aplankyti savo senąją tėvynę. Tas žmoguje sukelia kitokį jausmą. Už tų jurų, žinai yra šalis, iš kurios musų tėveliai yra atkeliavę. Šimtai tukstančių atvažiavę jauni vyrai, mergaitės, palikę savo gimtąjį kraštą, atvažiavo į Ameriką laimės ieškoti. Vieniems tą laimę rast pavyko, o didžiumai tas laimės ieškojimas buvo sunkus ir kartus.

Prie laimingesniųjų galima priskaityti Januškevičių šeimą iš Hartford, Conn. Tėvai atvažiavę čionai susituokė, išaugino gražią šeimą lietuviškoj dvasioj, veikdami nenuilstančiai draugijose. Ir štai išaugintas sunus Juozas lydi didžiausios organizacijos ekskursiją Lietuvon. Tėvų gimtinį kraštą aplankys, sugrįžęs savo įspudžius tėveliams gyvu žodžiu atpasakos. Kokį tai džiaugsmą jiems suteiks!

Januškevičių šeima, tai pavyzdis kitiems lietuviams. Budami iš viso penki ir visi yra veiklųs Susivienijimo nariai, kurie savo kolonijoje visur ir visuomet gyvai veikia. Nedaug šeimynų rasime lietuviškame gyvenime, kad kartu su tėvais ir vaikai prigulėtų lietuvių organizacijose ir jose veiktų. Tėvam žiurėti iš šalies yra smagu, kuomet jų vietas užima jų pačių vaikai.

Pradėjus laivui „Lancastria" judintis iš uosto su SLA. Antrąja Ekskursija, su džiuginančiu jausmu grįžtame su Stasiu ir džiaugiamės kitų laime. Grįžtame prie savų kasdieninių darbų, kurių šalimais, atliekamu laiku, verta ir visuomeninius darbus dirbti, nes juos bedirbant yra progos kitų laime pasidžiaugti. Veikimas organizacijose ir pačiam dvasinį pasitenkinimą suteikia.

Zosė Vitaitienė.

ĮDOMYBĖS.

New Yorko beisbolės arena Yankee Stadium turi sėdynių 80,000. Tačiau į svarbesnes rungtynes prisirenka žiurėtojų iki 86,000.

=o=

Viena mokslininkų grupė rengiasi išleisti senovės romėnų imperijos žemėlapį. Šis žemėlapis turės didelės mokslįškos reikšmės.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

SO. MANCHESTER, CONN.
Iš SLA. 207 Kp. Susirinkimo.

Birželio 3 d. įvyko SLA. 207 kuopos, pirmas susirinkimas Lietuvių Bendrovės Tautiškame Name. Susirinkimą tvarkė vice-pirm. A. Dzikas (Dix). Narių atsilankė vidutiniai. Visi rimtai ir ramiai svarstė organizacijos reikalus.

Prie nepabaigtų reikalų, buvo apkalbėta SLA. 124 kp. užkvietimas dalyvauti jos jubilėjiniame parengime. Del tulų priežasčių, kuopa negali oficialiai dalyvauti išvažiavime. Palikta nariams ant valios: jei kurie gali, gali dalyvauti.

Nutarta M. L. K. Bendrovei išmokėti $50.00: dovana $25.00 prie atidarymo svetainės ir $25 šėras. Dabar SLA. 207 kp. turi M. L. Bendrovės 13 šėrų.

Nutarta, ateinantį rudenį su rengti teatrą. Tam darbui komisija išrinkta.

Nutarta, kada sulauksim vėsesnio oro, surengti koncertą. Komisija: A. Tvaronaitis ir A. Dzikas (Dix).

Manchesterio lietuviai myli teatrus. Ypatingai jaunimas; jie netik myli matyti vaidinimą, bet labai mėgsta ir dalyvauti jame.

Raštininkas A. B.

DETROIT, MICH.
Iš SLA. 352 Kp. Susirinkimo.

Birželio 7 d., Lietuvių Svetainėj, įvyko SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Narių susirinkime dalyvavo nedaug. Pirmininkui pavėlavus, susirinkimą atidarė vice-pirm. Užrašų raštininkas neatsilanko jau į antrą susirinkimą.

Skaityta sergančio nario J. Stanevičiaus laiškas. Dėkoja nariams už jam suteiktą auką.

Komisija pranešė, kad išvažiavimas laivu į Thashmoo Parką įvyks birželio 28 d. ir prašė, kad nariai pasiimtų tikietų platinimui. Kadangi pereitame susirinkime buvo nubalsuota per paskutinį mėnesį prirašyti naujus narius už pusę įstojimo, tai, ta proga pasinaudodams, musų darbštusis organizatorius atnešė čielą glėbį aplikacijų — viso 36. Tai pirmas toks atsitikimas šios kuopos istorijoje, kad viename susirinkime tiek narių buvo prirašyta. Jeigu musų organizatorius Juozas Kučinskas butų anksčiau savim pasitikėjęs, tai butų laivakortę laimėjęs — jau nedaug truko. Nežiurint sunkių laikų, J. Kučinsko pastangomis, musų kuopa šio konkurso laiku pažengė gerai į priekį narių skaičium: jau perlipom per 300, o iki naujų metų, galima tikėti, kad p. Kučinskas pribaigs ir ketvirtą šimtą. Šiaip ar taip — mes trumfuojame!

F. Motuzas,
SLA. 352 kp. koresp.

LAWRENCE, MASS.
Svarbus SLA. 41 Kp. Susirinkimas.

SLA. 41 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 7 d. liepos, 7 val. vakare, L. U. K. Svetainėj. Visi nariai ir narės yra kviečiami pributi į viršminėtą susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarti; ypač daugumai yra žinoma, kad musų buvusis finansų raštininkas labai serga ir aš nemanau, kad jis kada nors pasveiks ir daugiaus tą darbą atliks. Todel mes turime išrinkti kitą raštininką jo vieton, o jei jųs skaitlingai neatsilankysite, tai nesturėsime iš ko raštininko išrinkti. Raštininko pareigas dabar laikinai eina Petras Baumila, tai su visais reikalais meldžiu kreiptis prie jo: 118 Bay State Road, Methuem, Mass.

Malonųs nariai ir narės! Aš jums sakiau susirinkimuose, kad jei kurį paliečia nelaimė bei liga, tai kad skubiai praneštumėt kuopos raštininkui, bet, kaip matosi, tai to visai nepaisote. O taip darydami— labai daug nesmagumų tarpe musų gal atsitikti. Tada ima rugoti ant Centro viršininkų bei ant vietinės kuopos; nors narys pats kaltas, bet kitus ima kaltinti. Mes nesenai turėjome vieną narę, kuri reikalavo pašelpos už 5 savaites, bet pagal teisybę ji gavo už dvi savaites ir už tai niekas nekaltas kaip tik ji pati, nes pranešė apie savo sirgimą suvirš dviemis savaitėmis vėliaus. Todel meldžiu visų draugų ir draugių, kad mes ateity vengtume tokių atsitikimų. Taipgi musų kuopa apgailestauja buvusį raštininką, Antaną Bagdoną, ir linki, kad kuogreičiausiai pasveiktų ir vėl kartu su mumis del Susivienijimo gerovės veiktų.

Antanas Pivnickas,
SLA. 41 kp. pirm.

MAHANOY CITY, PA.
Pranešimas SLA. 211 Kuopos Nariams.

SLA. 1-mo apskričio išvažiavimas įvyks 4 d. liepos, šių metų, Marlin Parke, tarpe Pottsville ir Minersville, Pa. Kad butų parankiau ir pigiau nuvažiuoti, kuopa nutarė pasamdyti busą. Todel katrie manot važiuoti, užsiregistruokite pas kuopos sekretorių V. Vilimavičių, 822 E. Market St. Turi buti užsiregistravusių nors 20 narių, nes mažiau busas neveža. Taigi visi draugai važiuokite patys ir savo draugus pakalbinkit važiuoti į šį SLA. 211 kuopos metinį ir puikų išvažiavimą.

V. Vilimavičius,
SLA. 211 kp. sekr.

EASTHAMPTON, MASS.
SLA. 312 Kp. Piknikas ir A. Navicko Jubilėjus.

Nors ši kuopa nariais ir neskaitlinga, bet savo veikimu ir visokiais parengimais nė kiek neatsilieka ir nuo didžiųjų S. L. A. kuopų: dirba, kruta kaip del organizacijos labo, taip ir del pačios kuopos padidėjimo. Pastaruoju laiku kuopa nutarusi surengti didelį pikniką, šios kuopos nariui p. A. Navickui 25 metinių sukaktuvių jubilėjų nuo to laiko, kai jis priguli prie SLA. Šis žymus parengimas įvyks liepos 4 d. Surengimui pikniko yra išrinkta darbšti komisija, todel reikia tikėtis, kad ir pats piknikas bus pasekmingas.

Komisija del pikniko jau yra paėmusi vietą pas lietuvį ukininką — tai yra Simano Minkaus sodą, 248 Park St., Easthampton, Mass. Nors p. Minkus ir nėra SLA. nariu, bet tą viską suprasdamas pats paskyrė piknikui vietą dideliame ir gražiame sode. Komisija gi iš savo pusės pasistengs, kad viskas pavyktų gražiai ir pavyzdingai, idant visus susirinkusius užganėdinus. Komisija jau yra užprašius ir apylinkės SLA. kuopas į pikniką atsilankyti. Kai kurios jau pasižadėjo ir tikime, kad skaitlingai mus parems, šiame musų parengime dalyvaudamos. Šiuo taipgi komisija prašo ir kitų miestų bei apylinkės lietuvius į šį musų pikniką atsilankyti ir linksmai, gražiame sode, laiką praleisti. Kuopa yra paėmusi didelį troką ir visus, kaip narius, taip ir nenarius-svečius, nuvežš į pikniką ir atgal parvežš visai uždyką. Komisija tik tiek prašo, kad norintieji į pikniką važiuoti susirinktų prie A. Navicko krautuvės, iš kur bus nuvežti į pikniką. Taip gi prašo visų nesivėlyti, nes piknikas prasidės 1 val. po piet, nuo kurio tai laiko prasidės ir svečių į pikniką vežimas. Iš kitur atvažiavę savo karais — prašomi sekamai važiuoti: atvažiavus į Main St., reikia imti Park St. ir pavažiavus kokias 10 minučių — rasite pikniko vietą, kas bus atžymėta amerikoniškais ir lietuviškais vėliukais. O jau ten, tai bus visko: visokių žaislų, minkštų gėrimų ir šiltų užkandžių; lietuviškų surių turėsime įvalias. Pasarga: jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks nedėlioje, liepos 5 d., tuo pačiu laiku.

Visus atsilankyti kviečia

Pikniko Komisija.

WILKES BARRE, PA.
Bolševikai Šmeižia SLA. 115 Kuopą.

Bolševikai, beorganizuodami savo nelegalį „darbininkų susivienijimą", neapsieina ir musų SLA. 115 kuopos neapšmeižę. Man, kaipo šios kuopos organizatoriui teko patirti, kad tarpe kai kurių Wilkes Barre lietuvių eina kalbos, buk ši kuopa turinti tik apie 5 narius ir kad ji jau galutinai pakrikus. Tai man pasakojo vienas žmogus, kurį buvau pakalbinęs prisirašyti prie SLA. Tuomet aš tą žmogų paklausiau, iš kur jis tokias informacijas gavęs? Jis man atsakė, kad šitaip apie jusų kuopą kalba bolševikas C. Kasparas. Aš tam šių paskalų skleidėjui, C. Kasparui, turiu pareikšti, kad SLA. 115 kuopa šiuo laiku turi 180 gerame stovy esančių narių.

Jei tokius paskalus apie musų kuopą leistų koks rimtas žmogus, tai reiktų stebėtis, bet kadangi tai daro bolševikas — stebėtis perdaug jau nereikia, nes mes visi gerai žinome, kad nebutų bolševikas, jei jis nemeluotų ir ko nors nešmeižtų. Taip yra ir su C. Kasparu. Jis, mat, dirba del savo „darbininkiško susivienijimo", kuris dar neturi jokios tiesos Pennsylvania valstijoje organizuotis ir todel kiek galėdamas šmeižia musų legaliai gyvuojančią kuopą. Aš turiu pasakyti, kad tai yra begėdžio darbas ir aš šiam žmogui pareiškiu, kad jis turi musų kuopos žeminimo tuojau pasiliauti, nes jei jis to nepadarys, reiks pasižiurėti: kokią tiesą jis turi organizuoti kuopą tos organizacijos, kuri dar nėra niekur inkorporuota ir Pennsylvania valstijoje neregistruota. „Ponas" C. Kaspare, buk kiek atsargesnis ir tokiais dalykais daugiau neužsiimdinėk, nes gali prisieiti gailėtis!

Mikas Kupris,
SLA. 115 kp. organizatorius.

WEST FRANKFORT, ILL.
Galima Suorganizuot SLA. Jaunuolių Kuopą.

Šiame mieste randasi virš 14,000 gyventojų. Jų tarpe yra nemažas skaitlius ir lietuvių. Yra taip gi pusėtinai ir jaunimo. Kiek čia yra lietuvių, o ypatingai jaunuolių, sunku pasakyti, bet kad jų geras burelis čia gyvena parodo kad ir šis faktas, kiek lietuvių jaunuolių šį metą baigė augštesniąją mokyklą (high school). Štai jų vardai (surašau taip, kaip buvo paduota amerikonų laikrašty „Daily American"): Chas. Bukausky, Chac. Drasdoski, Eddie Goode, Mike Kairis, Joe Rymsza, John Wezalis, Amelia Bellum, Anna Bedokis, Anna Drabish, Mary Drabish, Katie Karhis, Della Moliskye, Rose Novak, Helen Ruas, Helen Radzevich, Anna Semsis, Mary Sharkshnas, Margaret Stines. Tai yra gražus burelis. Gaila tik, kad tie lietuviai jaunuoliai savo pavardes taip iškraipę, kad jau sunku ir bepažinti, jog jie lietuviai.

Tačiau čia ne pavardėse mano mintis. Man rodos, kad čionai yra daug medžiagos sutverti SLA. jaunuolių kuopą. Juk reikia žinoti, kad čia surašytas jaunuolių lietuvių baigusių mokslą burelis yra tik šių metų; tų, kurie mokslus baigė

(Tąsa nuo 5 pusl.)

S. L. A. KALENDORIUS
APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

SLA. 1-mo APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS įvyks šeštadieny, liepos 4 d., (Fourth of July), 10 val. val. ryte, Marlin Parke, netoil Minersville, Pa. Bus milžiniškas išvažiavimas, kuriame bus įvairių žaislų, bus gražus programas ir šiaip visko. Kviečiami visos šios apylinkės lietuviai dalyvauti išvažiavime.

—o—

SLA. 4-to APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS įvyks sekmadieny, liepos 19 d., Indian Grove Parke, West Haven, Conn. SLA. 4-to apskričio išvažiavimai reiškia didžiulę metinę lietuvių šventę Conn. valstijoj.. Šių metų išvažiavimas bus iškilmingas su įvairiu ir žymiu programu. Visi Naujosios Anglijos lietuviai kviečiami atsilankyti.

—o—

SLA. 2-ro APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS įvyks sekmadieny, rugpiučio 23 d., Voses Povilion, Maynard, Mass. Tai bus pirmas tokis milžiniškas ir iškilmingas išvažiavimas Mass. Valstijoj. Kviečiami visi Naujosios Anglijos lietuviai ruoštis į šį išvažiavimą.

—o—

EASTHAMPTON, MASS. — SLA. 312 kp. didelis išvažiavimas-piknikas įvyks subatoje, liepos 4 d., 1 val. po pietų, Simano Minkaus uky, 248 Park St. Atvažiavus į Main St., reikia pasukti į Park St. ir pavažiuoti apie 10 minutų iki bus nurodyta vieta, o pėsčius kuopos trokas nuvežš į ten ir atgal parvežš uždyką, reikia tik ateiti 1 val. prie A. Navicko krautuvės. Turėsime smagaus laiko. Jei 4 d. liepos lytų, piknikas įvyks liepos 5 d., tuo pačiu laiku — 1 val. po pietų.

—o—

EDWARDSVILLE, PA. — SLA. 85 kuopa rengia didelį ir iškilmingą pikniką sekmadieny, birželio 21 d., Radzvilos uky, prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlai vakare. Bus gera muzika ir gros visokius šokius. Bus visokių užkandžių ir skanių gėrimų, taipgi ir saldainių visokios rušies. Visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai prašomi atsilankyti.

—o—

DETROIT, MICH. — SLA. 21 kuopos didžiulė ekskursija laivu įvyks šeštadieny, birželio 27 d., į puikų gamtiškais vaizdais Bob-Lo Island Parką. Lis ar snigs, o pirmas laivas išplauks iš Woodward Ave. prieplaukos lygiai 9 val. ryte, antras laivas išplauks iš tos pačios vietos lygiai 10 val. ryte. Bilietas asmeniui į abu galu 50c., vaikams nuo 4 iki 14 metų 30c. Bilietus pirkite tik nuo 12 kuopos narių, kurie pardavinės ant Woodward Ave., netoli prieplaukos. Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šioje gražioje SLA. 21 kuopos ekskursijoje.

—o—

WORCESTER, MASS. — SLA. 57 kuopos didžiulis piknikas įvyks sekmadieny, birželio 28 d., K. Masaičio uky, Leicester, Mass. Privažiavimas patogus iš visų pusių, nes pikniko vieta randasi prie Boston Post Road, U. S. Route 20. Visi atsilankiusieji bus pavaišinti skaniais užkandžiais ir gėrimais. Kviečiami visi Worcesterio ir apylinkės lietuviai atsilankyti, visi busite patenkinti.

—o—

DETROIT, MICH. — Keturių S. S. A. kp.—21, 200, 352 ir 364 kp. bendra didelė ir ištoriška ekskursija laivu įvyks sekmadieny, birželio 28 d., į puikų istorišką Tashmoo Parką. Laivas išplauks iš Griswold St. prieplaukos lygiai 9 val. ryte. Bilietas asmeniui į abu galu tik dol., vaikams tik 50c. Tikietus galima nusipirkti iš anksto pas visų SLA. kuopų narius ir išvažiavimo dienoje netoli prieplaukos. Laivas plaukia 4 valandas į vieną pusę St. Clair ežeriu, kurio pakraščiais galima pasigėrėti puikiais gamtos vaizdais. Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvaut šioje SLA. keturių kuopų ekskursijoje ir linksmai laiką praleisti.

—o—

RACINE, WIS. — SLA. 100 kuopa ruošia pikniką sekmadieny, birželio 28 d., Mockaus Parke, Highway 15 Four Mile Road. Įžanga 25c. asmeniui, šokiai dykai. Kenosha ir Racino jaunuoliai eis persitikrinti į bolgėmį. Salė nauja, griežikai geri, valgių ir gėrimų užtektinai. Toj pačioj salėj bus 10-to apskr. pusmetinis suvažiavimas, 9 val. ryte. Kuopų delegatai dalyvaus ir piknike. Kviečiami lietuviai dalyvauti.

—o—

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

— Visi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai remkite tuos biznierius, kurie garsinasi „Tėvynėje".

kitais metais — visai čia neminiu. Iš to reikia daryti išvadą, kad jaunimo, jau baigusio mokslus ir dar einančius į viešąsias ar augštąsias mokyklas čia yra gana daug. Sutvėrus gi jaunuolių kuopą, butų galima įrengti atletlikos skyrių, kaip tai: besbolės, kasketbolės ir futbolės jauktus ir kitokiu budu duoti jiems progos atletikoje lavintis. Juk jaunimas atletiką myli, tik reikia juos suorganizuoti.

Todel, pakartoju, aš ir manau, kad čia yra labai gera proga sutverti SLA. jaunuolių kuopą ir šiuo darbu kas nors prie pirmos progos turėtų užsiimti. Jaunuoliai gi prisirašydami prie SLA., turėtų keleriopą naudą: butų apsidraudę ligos ar mirties nelaimėms ištikus, galėtų lavintis atletikoje ir taptų daug geresniais lietuviais.

Šiuo atkreipiu visų tėvų domę ir patariu jiems: prirašykite savo jaunuolius prie SLA., padėkite jiems susiorganizuoti ir pasilaikyti prie lietuvių.

V. S. Kreivėnas.

Bedarbių SLA. Narių Šelpimas

ĮKURKIME BEDARBIŲ FONDĄ.

Tokiu antgalviu tilpo užpereitam „Tėvynės" numery Redakcijos straipsnis, kur nurodoma, kad nemaža narių del bedarbės negalėdami užsimokėti mokesčius turi apleisti organizaciją ir nurodoma reikalingumas ir budas užlaikymo tokio fondo, mokant į metus ekstra mokesčius.

Nesiimu spręsti, kad tokis fondas butų nereikalingas. Bet turime atminti, kad bedarbė dar kaip tik pačiam žydėjime, pabaigos nesimato. Mažai yra tokių narių, kurie turi nuolatinius darbus ir kaip tik išgali užsimokėti savus mokesčius. O sulaukus žiemos ir bedarbei padidėjus, gal pusė narių neištesės užsimokėti duoklių į S. L. A.

Butų geru daiktu, kad SLA. susitartų su kitomis fraternalėmis organizacijomis ir darytų atatinkamą spaudimą į valdžią, nurodant visus blogumus ir kaltininkus bedarbės ir reikalauti kuogreičiausia įvesti bedarbių pensiją, kad panaikintų korporacijas, kurios turi pasiėmę po kelis desėtkus tukstančių akerių žemės, kur seniaus tukstančiai ukininkų gyveno su šeimynomis. Reikalauti iš valdžios, kad įsteigtų kuodaugiausia bendrų ukių (kaip yra užmanyta apskričių prieglaudos ukiai), kur seneliai ir bedarbės ištikti galėtų gauti sau pragyvenimą.

Iškovojus bedarbių pensiją butų labai daug atsiekta. Reikalinga imtis visų priemonių, kad tai atsiekus, tąsyk ir Vašingtono ponai geriau žinotų tikrą skaičių bedarbių ir nešukautų apie „gerus laikus" darbininkams, bet rupintusi kuogreičiausia pagerinti padėtį.

J. P. Y.

GIRTINAS SUMANYMAS.

Labai girtinas ir naudingas „Tėvynės" Redakcijos sumanymas įkurti Bedarbių Fondą, iš kurio butų teikiama pagelba del bedarbės ir kitų neišgalių negalintiems SLA. nariams užsimokėti duokles į Susivienijimą. Man tokis sumanymas labai patinka ir randu butinai reikalingu SLA. tokį fondą neatidėliojant įkurti. Aš su tokiu sumanymu pilnai sutinku ir prižadu mokėti po $1.00 į metus į tokį fondą, nežiurint ar tas butų priverstinas mokėjimas, ar laisvanoriai tokis fondas butų palaikomas narių mokesniais.

Petras Stonis,
Walpole, Mass.

Pareiškimai SLA. Pildomąjai Tarybai

DETROIT, MICH.

Papeikimo Rezoliuccija Pildomąjai Tarybai.

SLA. 200 kuopa savo mėnesiniame susirinkime, laikytame gegužės 3 d., 1931 m., šv. Jurgio parapijos mokyklos svetainėje, Detroit, Mich., po apkalbėjimo SLA. 200 kuopos bėgančių reikalų, prieita ir prie pačios organizacijos reikalų. Buvo įnešta, paremta, nutarta ir nubalsuota, pasiųsti viešą ir griežtą papeikimo rezoliuciją SLA. Pildomąjai Tarybai, už samdymą sau pagelbininkų SLA. pinigais.

Susirinkimas išrinko trijų narių komisiją rezoliucijai parašyti. Taigi birželio 7 d. toj pačioj vietoj ir laiku SLA. 200 kuopos mėnesiniame susirinkime, susirinkimas priėmė komisijos pagamintą sekamo turinio rezoliuciją:

Kadangi po 36-to Seimo Chicagoj žymiam skaičiui narių pasitraukus iš SLA. skaitant apie 4,000, tai tokiu budu ir Pildomąjai Tarybai darbo turėjo sumažėti, o ne padaugėti, ir

Kadangi nei SLA. Prezidentas, nei Iždininkas neturi Centre ofisų, o betgi paskirta vienam $10, kitam $15 savaitėje sau pagelbininkams pasisamdyti, kas per metus sudaro $1,300.

Mes tą Prezidento ir Iždininko tokį pasielgimą kitaip nesuprantame, kaip tik sau algų pasikėlimą.

Todel SLA. 200 kuopos nariai rado reikalo išnešti per spaudą viešą ir griežtą papeikimą Pildomąjai Tarybai už tokį SLA. pinigų eikvojimą.

Jeigu Prezidentas su Iždininku apsėjo be pagelbininkų prieš paskutinį Seimą ir po Seimo, per tą sujudimą ir raudonąją „vainą", tai kodel dabar negali be to apseiti, kada SLA. narių liko daug mažiau.

Jeigu SLA. neturi tokio fondo, iš kurio galėtų nariams pagelbėti nedarbo laiku, tai iš kokio fondo Pildomoji Taryba ima pinigus saviems reikalams?

Mes SLA. 200 kuopos nariai griežtai reikalaujam Pildomosios Tarybos, kad panaikintų tą savo nutarimą, kuriuomi leidžiama Prezidentui ir Iždininkui samdytis sau pagelbininkus ir liautis eikvojus Susivienijimo pinigus.

Rezoliucija nutarta pasiųsti SLA. Prezidentui, Iždininkui, Kontrolės Komisijai ir spaudai.

SLA. 200 kuopos įgaliota komisija:

Andrius Normonas,
Kazys Gauronskas,
Vincas Karpšlys.

PHILADELPHIA, PA.

SLA. 10 Kuopos Pareiškimas.

Mes, SLA. 10 kuopa, savo susirinkime, laikytame birželio mėnesy, 1931 m., priėjome prie abelno organizacijos klausimo ir SLA. 10 kuopos nariai ir valdyba numato reikalingumą padarytį pastabą SLA. Pildomąjai Tarybai, abelnai visai valdybai ir komisijoms.

Pirmas, kaslink tos nelemtos Aužanio-Devenio paskolos. Paskola kaip jau rodos pražuvo ir tuos nuostolius organizacijai nesugrąžins joki tarp savęs vaidai tarpe Pildomosios Tarybos narių ir komisijų. Klaidą padarė, pinigai žuvo ir visi lygiai kalti, beskirtumo, nes nematė ką daro, nė kam duoda tokią sumą pinigų, nė ant ko duoda. Žinoma, kad be Pzezidento žinios ir ir be peržiurėjimo dokumentų tas negalėjo įvykti, nes jis turi tam pritart ir pasirašyt. Ogi kur Kontrolės Komisija buvo? Kam ji reikalinga, jeigu be jos žinios tokia suma pinigų švaistoma? Taigi tame visi lygiai kalti, jeigu patarėjų nurodymų nesilaikė. O dabar vieni kitus kaltina ir net iš tarnystės vieni kitus kėsinasi prašalint, o juk Seimas valdybą išrinko. Tiktai tegul Pildomoji Taryba liaujasi besivaidinusi tarpe savęs, o imasi už naudingesnių darbų, lai kreipia daugiau domės į kuopų reikalus.

Antras dalykas, tai yra labai priešingas ir pasmerktinas jusų pasielgimas kaslink kokių nors pagelbininkų pasiskyrimo, nes tai niekas kitas, kaip tik sau algų pasikėlimas ir tai dar tuo laiku, kada organizacija žymiai sumažėjo ir tuo darbas sumažėjo. Na, ir čia Kontrolės Komisija nutyli, o gal dar ir pritarė. Taigi mums atrodo, kad jau laikas nustot juo kus provinėt ir organizacijos turtą eikvot visokiom priemonėm, kaip tai prie paskolų pražuvusių priedus pridėt, taipgi tarpusaviniam ginčam samdyt pagelbininkus. Nustokit bergždžius vaidus, o tada turėsite daugiau laiko ir darbą atliksite be pagelbininkų.

Trečias, tai kad šitokiu pasielgimu pačiame Centre piktinate visus Susivienijimo narius ir tuo pačiu pasielgimu pakenkiate naujų narių prirašyme. Tokios aplinkybės netik ką nepagerins aplinkybių, bei dalykų stovio, o tik pablogins. Taigi palikim visus kaltininkus ateinančiam Seimui surast ir išspręst tuos reikalus, o tą laiką pašvęsti naudingesniam darbui.

Taipgi dar mes vieną neužsiganėdijimą turime, tai kaslink Prieglaudos Namo. Mes dėjome pinigus tam tikslui, o dabartės tie sudėti pinigai Prieglaudos Namui visai ant ko kito likos pavesti. Taigi mums atrodo, kad Centro Valdyba verčiau tam reikalui darbą panaudotų, vietoj tarpusavinių ginčų ir tokiu budu panaikintų daug tų bereikalingų darbų, tuomet nereikės nė pagelbininkų.

Pasirašo komisija ir valdyba:

Jokubas Matutis — pirm.
Klem. Balilonis — vice pirm.
Mykolas Juška — sekr.
Antanas Juška — iždi.

Polemika ir Kritika

ATSAKYMAS

SLA. 4-to apskričio jaunuolių organizatoriui ir Pild. Tarybos nariui — Iždo Globėjui p. J. Januškevičiui, Jr. („Tėvynės" No. 19, š. m. „Polemika ir Kritika").

Buvau manęs į minėto jaunuolio raštą visai nekreipti domės ir ant neteisingai padarytų man užmetimų neatsakinėti. Vienok patyrus, kad SLA. 4-to apskričio kuopose kyla del to ginčai ir vėl gavus kelis reikalavimus, kad aš atsakyčiau ant tų šmeižtų, todel priverstas esu atsakyti.

Štai ką tas jaunuolis rašo:

„Buvusiam senam apskričio iždininkui subankrutijus, drauge žuvo ir apskričio iždas. Apskritys paliko be cento. Organizatoriai už prirašinėjimą naujų narių 1929—30 m. iš apskričio atlyginimo negavo." Todel organizatoriai atlyginimo negavo, kad apskritys paliko be cento. Argi aš tame esu kaltas?

SLA. 4-to apskričio suvažiavime rug. 28, 1930 m., buvo nutarta, kad apskritys apmokės organizatoriams, kuomet atgaus apskričio iždą nuo seno iždininko, arba iš apdraudos kom panijos. Su tuo supratimu ger biami kuopų organizatoriai ir darbuojasi, prirašinėdami naujus narius, ir audros tame reikale nekelia kaip kad p. J. Januškevičia, Jr. daro.

Toliaus p. J. J. Jr. sako: „S. L. A. 4-to apskričio valdybos suvažiavime 1 d. kovo, 1931 m., New Britain, Conn., apskričio sekretorius p. A. Birieta parodė 4 laiškus (parodė, bet neskaitė) nuo kuopų organizatorių reikalaujant atlyginimo, atgavimo nors savo pridėtų pinigų, 50c. už daktaro egzaminavimą vaikų aplikacijų. Iš tų laiškų sekretorius skaitė ir S. L. A. 4-to apskričio jaunuolių organizatoriaus laišką, kuris kalbėjo bendrai už visus organizatorius."

Negalima suprasti kodel p. Januškevičia, Jr. apsilenkė su teisybe. Kuomet jis yra 4-to apskričio jaunuolių organizatorius ir kartu SLA. Pild. Tarybos narys, turėjo žinoti, kad Centras apmoka kuopų daktarams 50c. už išpildymą vaikų aplikacijų. Kokią teisę p. Januškevičia, Jr. turėjo kalbėti už visus 4-to apskr. kuopų organizatorius ir reikalauti po 50c. iš apskričio už tą pačią aplikaciją, kuomet jis žino, kad apskritys paliko be cento?

Aš tikrai žinau, kad p. J. J. Jr. dalyvavo SLA. P. Tarybos suvažiavime įvykusiame 10-11 dd. kovo mėn., 1931 m. (žiurėk „Tėvynės" No. 17, sesija III). (Pildomoji Taryba nutarė iš SLA. centralinio iždo mokėti po 50c. už išegzaminavimą sveikatos įstojančių į SLA. jaunuolių skyrių aplikantų 1927 m., o ne pereitą kovo mėn. suvažiavime, kaip p. Viznis mano. Nieko stebėtino, kad p. Januškevičius apie tą nutarimą nieko nežinojo, kaip ir visa SLA. 4-to apskričio valdyba to nutarimo nežinojo, neišskiriant ir paties p. Viznio. „T." **Red.**).

Dabar eikime prie to mano laiško, rašyto SLA. Prezidentui, St. Gegužiui, reikale 4-to apskričio paskolos, delei kurios p. J. Januškevičia, Jr. 4-tam apskrity sukėlė tiek trukšmo. Dokumentas yra po mano ranka, kuris liudija, kad p. J. Januškevičia, Jr., minėtoje P. Tarybos sesijoje pats yra pareiškęs: „kad 4-tam apskričiui tokia paskola nėra butinai reikalinga." Kitas dokumentas randasi taipgi pas mane, kuris va kaip skamba: „Nepaisant kiek but buvę priešingų nuomonių ir kiek nuomonių tos paskolos rėmimui, SLA. P. Taryba tokios paskolos nebut suteikus, nors labiausia norėdama tokios paskolos suteikti negalėjo ir negalės."

J. Januškevičia, Jr. yra P. Tarybos narys ir dalyvavęs minėtoje T. Tarybos sesijoje, girdėjęs aiškinimus minėtos paskolos klausime ir ten pat pateikęs savo pareiškimą, kad tokia 4-tam apskr. paskola nėra butinai reikalinga, vienok pargrįžęs namo iš P. Tarybos suvažiavimo bėgiojo ir aikvojo savo ir kitų apskričio valdybos narių laiką ir energiją, kad sušaukti specialį apskričio valdybos suvažiavimą ir aikvoti apskričio iždą, kuris ir taip yra mažas, vien tik del to, kad nubaudus A. J. Viznį, kad jis budamas 4-to apskričio iždininku išdrįso nepasiklausęs 4-to apskričio valdybos tulų narių, raštu pareikšti savo mintis S. L. A. Prezidentui minėtos paskolos klausime. Ir vėl, kad apšmeižti A. J. Viznį, rašinėja „Tėvynėje" tokias neapgalvotas palemikas, kurios nieko gero, tik blėdį nėša Susivienijimui ir kelia kuopose ginčus ir suirutes. Tai yra gana nerimtas darbas.

Toliaus sako: „Kadangi iždė randasi apie $85, tas buvo nubalsuota." Kas buvo nubalsuota — nepasako. Turbut buvo ir nubalsuota, kad iš iždo organizatoriams n e m o k ė t i. „Kad A. J. Viznis 4-tam apskr. nebuvo žinomas". Ką tas rodos turi su apskričio bei SLA. reikalais. Broluži, Susivienijimas gali gyvuoti ir be Viznio. Vienok Viznis dirbo SLA. labui, kuomet tamsta dar danguje žvaigždutes skaitei.

Kad A. J. Viznis sakęs: „Aš nė vieno cento iš iždo nė vienam organizatoriui nemokėsiu".

Jeigu organizatoriams, o ne organizatoriui, tai kuris iš tų organizatorių yra geresnis ir kuriam iš jų priklauso tas centas, iš to iždo, kuris paliko be cento?

„Su SLA. 4-to apskričio iždu padarysiu taip, kaip senas iždininkas". Sulig p. J. J. Jr. supratimo aš turėčia šokti į juras ir ten paskandyti 4-to apskričio iždą, kaip senas iždininkas padarė. Broli J. J. Jr., aš priimdamas iždininko vietą viešai pareiškiau, kad arti prie vandenio neisiu ir iždo nesušlapinsiu.

„Susivienijimo reikalais šiandie daugiausia kalba tie žmonės, kurie mažiausia Susivienijime yra pasidarbavę. Toki žmonės daugiausia ir kenkia musų organizacijai".

Čia tai p. Januškevičia Jr. yra pasakęs šventą teisybę. Kaipo jaunuolis dar mažai yra Susivienijimui pasidarbavęs, iš tikro ir negalėjo daugiau pasidarbuoti — dar jaunas veikėjas. Gi mes, senesnieji, tą jaunuolį pastatėm priešakin suteikdami jam net garbės vietą, buti SLA. P. Tarybos nariu.

Aš pats rašydamas iš jaunuolių darbuotės žinutes, prie kiekvienos progos apie jaunuolį p. J. Januškevičia Jr. visuomet gražiai išsireiškiau, todel užtai mane dabar atakuoja. Mat už gera visuomet blogai atsimoka.

„Kad p. Viznis galėjo pareikšti į tulus SLA. narius, kad S. L. A. 4-tas apskritys negalės ilgiau gyvuoti ir turės griuti".

Kada Viznis tą pareiškė? Ponas Januškevičia Jr. ten nebuvo ir jis to pareiškimo negirdėjo. Viznis nėra jokis stebukladarys ir jojo pareiškimas S. L. A. 4-to apskričio sugriauti negali, nežiurint net to, kokioje žodžio prasmėje tokį išsitarimą nebut pareiškęs. Kodel p. Januškevičia Jr. nepaklausė tų SLA. narių ką jie kalbėjo apie 4-to apskričio griuvimą ir paties iždo žlugimą? Tas pats SLA. narys, kuris painformavo p. Januškevičią Jr. apie tokį Viznio pareiškimą, pats barė Viznį, kam Viznis New Haveno jaunuolių suvažiavime „prileido Januškevičiuką sutverti atskirą jaunuolių apskritį", nes, girdi, tas pakenks senąjam apskričiui. Mat Viznis ir čia kaltas, kad jaunuoliai sutvėrė sau atskirą apskritį.

Čia buvo kalbama kas gali privesti 4-tą apskritį prie griuvimo ir kaip tą apskritį palaikyti ir ant toliaus, o ne kaip jį sugriauti. Iždo klausime tas pats SLA. narys štai ką pareiškė: aš labai džiaugiuosi, kad senas iždininkas ir nusinešė 4-to apskričio įždą ir dabar nereikės mokėti tiems delegatams, kurie skverbte skverbėsi į Seimą važiuoti. (Šitą faktą gali liudyti trečias ten buvęs SLA. narys.) Reiškia, 4-to apskričio SLA. delegatai, važiuodami savomis lėšomis į S. L. A. Seimą į Chicagą ginti Susivienijimą nuo bolševikų, skverbte skverbėsi vien del to, kad 4-tas apskritys buvo paskyręs $500 delegatų vežimui Seiman. Ar ne ironija?

Ar Viznis vadino 4-to apskričio valdybą „kudikiais", tai ne! Ten buvo trečia ypata, kuri tą pareiškė, bet ne Viznis. Čia ir vėl p. Januškevičia Jr. apsilenkia su teisybe.

Beje, dar paliko keli užmetimai neatsakyti. „Popiergaliai" — aš savo laiške į SLA. Prezidentą St Gegužį pabriežiau žodį popiergalius, o ne popiergalis. J. J. Jr. turi to laiško nuorašą ir persitikrink.

Kiek SLA. 4-tas apskritys yra J. Januškevičia, Jr. skolingas, aš nežinau. Be t kad Januškevičia Jr. reikalavo tik savo įmokėtų pinigų už New Britaino jaunuolių kuopos narių aplikacijas daktaro lėšų po 50c., tai tą aš gerai atmenu. Žiurėk „Tėvynės" No. 9, š. m., Januškevinčia Jr. rašo: „New Britaino jaunuolių kuopa suorganizuota iš 32 narių". J. Januškevičia Jr. vadina mane melagiu. Tamsta J. J. Jr. gerai vartoji anglų kalbą ir žinai priežodį: „Turi but pats melagis, kad kitą žmogų vadint melagiu".

Norėčia tarti žodį gerb. J. Januškevičiui Jr. Jaunuoli, jeigu nori tikrai dirbti del labo Susivienijimo, tai dirva yra gana plati, o veikėjų yra mažai, ypatingai jaunuolių reikaluose. Vienok jeigu manai kad niekindamas Viznį pasidarbuoji del labo Susivienijimo, tai niekink, man niekas nekenks.

Žodis SLA. 4-to apskr. kuopų nariams. Nesmagu man girdėti, kad kuopose delei manęs kyla ginčas. Kurie manote, kad tas jaunuolis rašo teisybę apie mane, tai manykit, jusų valia. Joki šmeižtai manęs nepakeis. Kokis buvau, esu, tokiu ir toliaus busiu. Nieką nesijaučiu nuskriaudęs ir nieką neesu sugriovęs.

Dabar kaslink SLA. 4-to apskričio iždo. Praeitą metą aš niekeno nerinktas iždininkas turėjau tris kartus daugiaus SLA. 4-to apskričio pinigų, negu kad jų dabar turiu ir niekur su tais pinigais nebėgau. Bukit tikri, kad aš nebėgsiu nė dabar.

SLA. 4-to apskričio suvažiavimas įvyks už 4-rių mėnesių ir tuomet išsirinkit sau patinkamą apskričio iždininką ir tada bus viskas gerai.

A. J. Viznis.

WILKES BARRE, PA.

Atsakymas p. J. Nieniui.

„Tėvynės" No. 23 tilpęs p. Nieniaus rašinėlis kaslink S. L. A. 35 kuopos su p. K. Demikio įvykusiais nesmagumais, yra negeistinas ir neteisingas, jokiais faktais nėra paremtas. Ponas J. Nienius gyvendamas apie 20 mylių nuo 35-tos kuopos, bando rašyt apie 35 kuopos veikimą visai nieko nežinodamas kas 35 kuopoj yra veikiama.

Jeigu jau taip norisi p. J. Nieniui rašyt apie 35-tos kuopos veikimą, man rodos p. J. Nienius žino kur gali ir teisingų žinių gauti. Dabar p. J. Nienius pasiėmęs apginėjo teisę ir drožia nuo ausies.

J. Nienius sako, K. Demikis nubaustas metams balsą atimant ir $5.00 baudos. Netiesa, K. Demikis tik $5.00 piniginę bauda nubaustas. Toliaus p. J. Nienius sako, nekurie nariai sako, kad K. Demikis nebuvęs susirinkime ir nežinojęs kad jį baus. Netiesa Jonuli! K. Demikiui buvo duota pasiteisint per tris susirinkimus, bet K. Demikis atsisakė. Balandžio 5 d. susirinkime pirmininkas griežtai pareikalavo, kad K. Demikis paaiškintų susirinkimui kokiais išrokavimais K. Demikis nesiskaito su konstitucija ir kuopos tvarka. K. Demikis visai nenorėjo atsakyti ir pirmininkui, tik trečią kartą pašaukus, K. Demikis atsakė: „Jei į mane kalbi, tai turi atsistoti, o ką aš veikiu, tai mano dalykas."

Toliaus p. Nienius sako, kiti jam sakę buk likučiai komunistų jam čia atkeršiję. Likučiais komunistų K. Demikis vadina dabartinę 35-tos kuopos valdybą, kuri uoliai kovojo su komunistais kol sutvarkė kuopą ir prašalino komunistų sauvalę iš kuopos.

J. Nienius sako, K. Demikis yra užsitarnavęs geresnio ko, negu baudos SLA., nes į praeitą Seimą važiavo savo lėšomis, bile tik apgynus SLA. nuo bolševikų. Mums žinoma, kad ne vienas K. Demikis savo lėšomis važiavo į Seimą — buvo daug tokių. Užtai mes K. Demikį gerbiame, bet visgi kuopos valdyba negali leisti mindžioti SLA. konstituciją, nes kupos valdybos yra pareiga daboti, kad nariai laikytųsi konstitucijos ir kuopoj tvarką palaikyti. K. Demikis ir yra nubaustas už nesilaikymą konstitucijos, jis yra peržengęs konstitucijos 4 paragrafus, kurių kiekvienas paragrafas leidžia bausti iki $5.00. J. Nienius sako, kiti mano, kad K. Demikis turi but ir iš apskričio valdybos prašalintas. Gal tas ir tiesa, matoma kad ir apskrity užsitarnavo gero vardo.

Iš p. J. Nieniaus rašinėlio matosi, kad jis nieko nežinodamas rašinėja ir remiasi kitų kalbomis, kaip kiti mano ir sako, o pats nieko nežino. Mes malonėtumem, kad K. Demikis pats save pasiteisintų per „Tėvynę", tada mes duotume tinkamą atsakymą, tąsyk ir p. J. Nieniui but aišku.

Mes p. J. Nieniui patariam, kad nesikankintų už K. Demikio bėdas. Mes su juo pasielgėm tėviškai, gana švelniai, nors jis kur kas daugiau yra užsitarnavęs.

SLA. 35 kp. valdybos vardu— A. Grybas.

EASTHAMPTON, MASS.

Bedarbė Didėja.

Apie darbus musų mieste jau nėra ką nė rašyti: bedarbė didžiausia ir ji vis dar didinasi. Pastaruoju laiku ir viena iš didžiausių medvilnės dirbtuvių čia užsidarė ir kai kuriuos budinkus jau pradėjo nuversdinėti, o likusius parduos iš varžytinių. Išrodo, kad ši dirbtuvė nemano niekad dirbti. O tai buvo didelė dirbtuvė, nes seniau, paprastai, joje dirbdavo apie 5,000 darbininkų. Kur dabar teie žmonės darbo gaus? Ir reikia pasakyt, kad darbas čia rast labai sunku. Jau pirm to daug bedarbių buvo. Kai kuriuos ir pirmiau miestas šelpė. Dabar darbininkų padėtis čia dar labiau pasunkėjo.

Koresp.

Kuopu Susirinkimai

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 28 d. birželio, 1:30 val. po pietų, Juliaus Danulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite pributi, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

Pranas Augustaitis — sekr.

Moundsville, W. Va. SLA. 350 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 5 d. liepos, 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Turime ir kitų reikalų apsvarstymui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 350 kuopos. Už neatsilankymą busite finansiškai baudžiami.

J. J. Šalkauskas — sekr.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kuopos ekstra susirinkimas įvyks 28 d. birželio, 1:30 val. po pietų. Kviečiami visi nariai atsilankyti, o ypatingai moterys ir merginos. Mat musų kuopa žada dalyvauti apskričio išvažiavime ir išpildyti gražų programą, kaip tai: maiše bėgti ir virvę traukti, kuris įvyks 4 d. liepos Marlin parke. Taigi nė vienas nepraleiskite šio susirinkimo.

Komitetas.

Akron, Ohio. SLA. 354 kuopos susirinkimas įvyks 21 d. birželio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Kviečiami visi nariai ir narės dalyvauti, nes bus svarstoma finansų reikalai, kurie yra pasilikę nuo pereito susirinkimo. Šiame susirinkime tas reikalas turės buti užbaigtas.

J. Ramoška — sekr.

Tel. Madison 7365
DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATUROS SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

Pranas Randamonys.

JUBILĖJUS

— Ką jųs manote, p. Gladborn, ar šale p. Whitestone fotografijos dėsime eiles „Jubilėjus", ar editorialį straipsnį? — pirštais sukdamas uso galą „Amerikos" žurnalo pirmasis redaktorius teiravosi antrojo redaktoriaus.

— Beabejo, eiles, — sulaikęs plunksną per pat vidurį žodžių: „Gerbiamas Jub..." ypatingu tonu atsiliepė antrasis redaktorius.

Pirmasis redaktorius norėjo dar ko tai paklausti, bet tuo tarpu šalia jo suskambino telefono varpelis.

„Brrr... Barrrrr..."

Redaktorius pašoko.

— Kas čia? A? O! Gerai. Jis tuojau bus čia. Taip. A-a. Taip. Šį rytą išsiuntėm. Kur? 7412? O! 7420 Komercijos gatvė? Suprantu. Taip, jis rengiasi. Kaip 9:30 ryte? Gerai. A-a.

— O kas ten tokis? — žingeidavos antrasis redaktorius.

— Knygų firmos užveižda važiuoja pas tėvą, tai klausia, ar musų leidėjas rengiasi, ar ne, — paaiškino pirmasis redaktorius.

— O, — smarkiau pasukęs šriubinę kedę, vėl užgulė rašyti pradėtus žodžius: „Gerbiamas jubiliatas..."

Tuo tarpu įėjo „Amerikos" leidėjas ir pasakė, kad jei kas jo reikalautų, tai lai kreipiasi 7420 Komercijos gatvė. Bet jei nesvarbus reikalas, tai geriau butų, kad palauktų jo sugrįžtant. Jis važiuojąs į p. Whitestone jubilėjaus iškilmes.

Žurnalo leidėjas, pasakęs tiek, užtrenkė duris.

Štai ir knygų firmos užveizda automobiliu atpyškėjo. Žurnalo leidėjas įsėdo automobilin ir išvyko...

* * *

— Šviesiausia diena jo gyvenime, — su giliu pasitenkinimu pratarė ponia Whitestone, priimdama šią telegramą su linkėjimais:

„Lai pasaulis nusilenkia prieš sidabrinę baltą galvą, kurios išmintis platesnė ir už pasaulį, o akys gilesnės už jurą." Pasirašo „Mokslo ir Literaturos Magazino" redaktorius S. K. Ott.

Ponios Whitestone senas, gerokai paraukšlėjęs veidas umai nušvito ir kiek prigęsusiose akyse sublizgėjo džiaugsmo ašaros.

Telegramų išnešiotojas, godžiai pažvelgęs į pasistiepusią keptą žąsį ant stalo, atkišo pasirašymų knygą. Bet p. Whitestone, nepatėmijus, skubiai nudrisbėjo vyro rašomajin kambarin.

Ponas Whitestone, ranka parėmęs raukšlėtą kaktą, it skulptoriaus modelis, nejudėdamas sėdėjo paskendęs minčių bangose. Ponia Whitestone, inteligentišku mandagumu išvalios pravėrus duris, ant pirštų galų įėjo vyro raštinėn. Jubiliato ligi pečių nudribę žili reti plaukai, nusvirusi galva ir briliantai, toli įsmeigtos akys buvo ženklu gilaus užsimąstymo. Mat, p. Whitestone buvo gavęs lyg ir paraginimą nuo jo raštų leidėjo, kad jis malonėtų prisiųsti likusius du tomu apysakos „Sandara". Trys tomai šios apysakos jau buvo pasirodę iš spaudos. Ne tiek p. Whitestone rupinosi knygų bendrovę patenkinti, kiek geidė parodyti pilnai užbaigtą penkių metų darbą jo literatinio jubilėjaus dienoj. Nors ir paskutiniu du tomu buvo pilnai užbaigtu, tačiaus rankraščio sutvarkymas privertė p. Whitestone dirbti ilgas valandas.

Jau trečia diena kaip p. Whitestone šeima nespėjo skaityti linkėjimo laiškų bei telegramų. Jubiliatas, išanksto tai numanydamas, prisakė šeimai, kad niekas jo nekliudytų.

Šiandien lygiai 25 met. nuo pasirodymo jo pirmos novelės „Be Tikslo". Tai buvo nepasekmingas pirmutinis bandymas. Bet šiandien iš visų kraštų mušama telegramai, siunčiama simboliškus išsireiškimus bei pagarbos dovanas, o namas apsuptas reporteriais.

Ponia Whitestone negalėjo suprasti, ar rašytojas miega paprastu miegu, ar vaidentuvės pasauly skrajoja. Jai toptelėjo įsakymas jam nekliudyti. Per metų eiles jinai buvo pergyvenusį rašytojo namuose įvairiausių naujų apsireiškimų momentus, išmoko suprasti, jog priešintis įsisiubavusioms vaidentuvės vilnims — prasižengimas prieš mandagumo taisykles. Nežadino. Tik atydžiai apžiurėjo, ant rankraščio ištiestą misterišką piešinį, kurį nupiešė ir prisiuntė jo sunus gyvenęs Paryžiuje, kaipo iliustraciją tėvo apysakai. Piešinio kairėj pusėj buvo didelis kalnas, betvarkiai suverstas iš žmonių ir arklių kaulų. Pakalnėj — niuksojo milžiniški, augšti namai su sekamais užrašais: **„Domus dei Domus — pacis"**. Ant kitų namų užrašas: **„Parako dirbtuvė"**. Ant pat kalno čiukuro kabojo dygliais vainikuotas nusvirusia galva **artimo meilės pranašas**. Tas pats teisybės karalius ir kantrumo uola, ką šaukė: **„Tėve, atleisk jiems, nes nežino ką daro"**. Aplink nukryžiavotąjį buvo ratu apstatyti senovės kirviai, ragotinės, virvės, ratai, degantieji laužai, liepsnose prie stulpų prirakinti žmonės ir dabartinės kanuolės, kardai, peiliai ir nuodingi gazai. Žodžiu, tai buvo krikščioniško mokslo rankvedžiai, su kurių pagelba seniau platino krikščionybę, o dabar patys krikščionys vaišina vienas antrą. Patogiausioje vietoje iš žmonių kaulų sukrautas augštas aukuras, ant kurio pasilipę tautų vainikuoti valdonai, nuleinkę galvas prieš nukryžiavotąjį meldžiasi. Šalia apsamanojusio kryžiaus galybės angelas išdidžiai stovi su ugniniu kardu rankoje, prieš kurį plačiais rubais ir raudona **tiara** burtininkas buria, vaidina seną komediją linguodamas supa žmogaus kaukuolę, iš kurios ruksta kodilos dumai. Po šio vaizdo seka parašas: **„Tokia nenaudėlio komedijanto drąsa: gyviems pučia dulkes į akis, o senai mirusiam Kristui — dumus"**. Prie dešinės angelo šalies tysojo nudribus šilko juosta su auksinėmis raidėmis parašytais žodžiais: „Kas prieš mus, — tas prieš Dievą". Antra pusė priešinio — lygi pieva, išpuošti miestai ir sodnuose paskendę namai, ant kurių buvo užrašas: **„Universitetas"**. Augštai ant stiebo plevėsavo šalies vėliava. Čia tai civilizuoto, kulturingo žmogaus dievnamis — bažnyčia. Čia mokina kaip apsisaugoti nuo ligų, kaip palengvinti gyvenimą, pažinti pasaulį, gamtą, pats save ir kitus.

Ponia Whitestone, apžiurėjus sunaus piešinį, nieko nesakius, vėl tais pačiais žingsniais išėjo į virtuvę.

* * *

Priėmimo kambary p. Whitestone sutiko daug svečių, kurie klausinėjo ir sveikino gerbiamą jubiliatą. Paaiškinus dalyką, svečiai aprimo.

Ponia Whitestone negalėjo atsigėrėti žymiomis miesto ypatomis, jųjų linkėjimais bei dovanomis. Kad atsikračius nuo nenuoramų reporterių, ponia Whitestone atnešė sunaus nuostabų piešinį ir pasakė, jog rašytojas miegąs.

Dideliame salione svečių ratu apsuptas stalas, užtiestas balta staltiese ir pagal demokratišką skonį. Vidury stalo, sidabrinėj tacoj, lanku apjuosta, mažais pergnybtais stikliukais išbraižyta, žalia vyno bonka ir vingių-vingiais išlankstyta didelė taurė per pusę ištuštinta, vynuogių sulčių.

Svečiai išdidžiai, štyviai sedėjo ir klausėsi viens kito anekdotų. Kartais visi nutyla, ramu, it šermenyse... Tai vėl staiga visi, lyg tušti stiklai nuo virstančio stalo, suskamba juoku...

Viršuj svečių galvų, po baltu purpuriniu bliudu, spingsėjo keliolika elektrikinių lempukių, kurios, rodos, tyčiojos iš svečių plikų galvų ir podraug apšvietė visą saliono dekoraciją.

Ponios, it druska ant ugnies, spragėjo, juokavo. Vyrai, išmetę po stiklelį vyno, godžiai akimis pamylavo svetimas moteris.

Galop, iš rašomojo kambario, nieko nemanydamas, kasdieniniuose rubuose, išėjo ir jubiliatas. Svečiai, pašokę nuo kedžių, apipylė rašytoją širdingiausiais linkėjimais. Ponas Whitestone prieš save pamatė keliolika ištiestų rankų. Jis paspaudes kiekvieno dešinę, it nekaltas, patenkintas kudikis, linksmai šypsojos. Pagaliaus, atsidurė minkštoj kedėj, apstotas redaktorių ir leidėjų.

Po išreiškimui tuomtarpinių įspudžių „Amerikos" leidėjas užmanė, kad gerbiamas jubiliatas trumpais ruožais apibrėžtų savo atsiminimus iš dvidešimt penkių metų literatinio darbo. Visi pritarė užmanymui delnų plojimu.

Ponas Whitestone nusišypsojo ir, nepamastęs, prabilo:

— Manau, kad tamstos suprantat viską, ką matot, be mano paaiškinimų. Kaip jaučiuos šiame momente, jųs ir gi suprantat... Žodis jubilėjus trumpai išsitaria, bet sutverti jį — užėmė dvidešimt penkis metus. Tikiu, kad tamstos neįdomaujat paskutiniais mano literatinio darbo metais, nes patys atmenat nepraščiau už mane. Rasi jums bus įdomu išgirsti apie mano pirmutinius plunksnos bandymus?...

— Taip! taip! — vienbalsiai sušuko visi svečiai.

Whitestone, kiek pasitaisęs paauksuotais apdarais akinius, kuriuos jungė juodas, plonas šniurelis su augštutine švarko kylpa, ir, plonais pirštais glostydamas senatve pasidabruotą barzdą, pratarė toliau:

— Daktarai, inžinieriai, advokatai, laivų kapitonai ir mokyklų profesoriai yra didelio užsispyrimo dirbtiniai savo ryšies profesionalai, kaip ir kiekvienas amatninkas. Piešėjai, skulptoriai, muzikai ir literatai nebuvo ir nebus fabrikuojami. Jie turi gimti tokiais. Tai neužginčijamas faktas. Bet turim atminti tai, kad **tobulumo žvilgsniu kiekvienas gema tame pačiame laipsny.** Laikui bėgant — talenteas tobulinas, dideliais žingsniai lenktiniuoja. Juk nesunku patirti, kaip vieni nustebina savo pažįstamus, o dažnai ir pasaulį, savo tobulumo išvystymu. Kiti gi kaip auga augštyn ir storėja, taip jų ydos, šiurkštumai, it ant smiltyno medžio šakos, kerėjasi, skečiasi, pinasi. Gi tretį gema ir miršta tame pačiame **embriologiniame** tobulumo laipsny. Tiesa, svarbią rolę lošia ir išauklėjimas. Šiame klausime gilintis nenoriu ir nėra reikalo, o įdomumo delei perskaitykit, jei neskaitėt, mano knygą **„Prigimtis ir Išauklėjimas"**. Tiesa, daug skaitymo, bet daug ir naudos. Jųs ten persitikrinsite, kad mes visi esame nei daugiau, nei mažiau, kaip tik tiesioginis produktas namų atmosferos ir išauklėjimo. Rasi visi žino, kad kokis medis, tokis ir vaisius. Tas aišku. Bet tos pačios rųšies medžiai išduoda daug skirtingesnės rųšies, kokybės vaisių skirtinguose patogumuose, priežiuroj. Nekitaip esti ir su žmonėmis...

Kambary užviešpatavo pilniausias ramumas, kad nei vienas nė nepasijudino. Visų akys buvo įsmeigtos į rašytoją. Svečiai kiekvieną rašytojo žodį gaudyte gaudė.

Galop p. Whitestone, atsiprašęs, pakilo ir išėjo savo raštinėn. Svečiai susijudino savo vietoj, atgavo kvapą ir pasijuto apvienėję.

Rašytojas tuojau vėl sugrįžo, rankoj laikydamas seną pamfletuką. Svečių akys linksmai suspindėjo ir per veidus perbėgo gilaus pajautimo atspindis.

Žodžiu, visame salione, manytum, skaisti saulė iš podebesio pasirodė. Whitestone vėl atsisėdo į savo kedę ir pavartęs seną pamfletuką, trumpai nusišypsojęs, pratarė:

— Šiam pamfletukui sekamą mėnesį bus 26 metai. Tai pirmutinis mano plunksnos bandymas. Ši novelė **„Be Tikslo"** pirmiausia pasirodė periodiniame literaturos žurnale **„Proza ir Poezija"**. Tai buvo mestas akmuo ramių gyventojų langan. Maniau, kad kritikai sutirpins mane, kaip druską karštame vandeny. Žodžiu, visą mano literatinį įsitikinimą palaidojo pirmoj gimimo dienoj. Tuli kritikai tiek sugebėjo pasirodyti, kad netik mintį, tipus, bet ir techniką sulygino su iškrypusiomis kurpėmis. Buvo ir tokių kritikų, kurie patarė man verčiau tvertį tvoras, negu „popierą darkyti".

— Cha! cha! cha! — visi garsiai nusijuokė, rodos norėdami kad minėti kritikai išgirstų, jog juos dabar senais kudikiais pripažįsta.

— Tai buvo nepavykęs bandymas, — tęsė Whitestone. — Visų pradžių pradžios buna tokios. Jau buvau bemanas, kad ne plunksnos talento žvaigžde užgimiau. Visi mano savim pasitikėjimai dingo. Ar tikėsit man, kad po tų kritikų per ištisus sekamus metus plunksnos nei į ranką nepaėmiau, nors geidimas rašyti buvo nesuvaldomas. Po metų, įsiskaitęs į kitų raštus ir rašytojų biografijas, pasiremdamas garsiųjų rašytojų pradžios nepasisekimais, dar sykį pasikėsinau bandyti.

— Antro bandymo romanas **„Plunksna"** išėjo po slapyvardžiu. Pastarąjį romaną sutiko plačiausi išgyrimai, kokius žmonių kalba gali išreikšti. Mat, slapyvardį pavartojau tuolaik populiariško beletristo tikrą vardą, kuris po savo apysakomis visada vartojo slapyvardį. Kaip ten nebuvo, bet gi, rods, savo pirmesnius kritikus suvariau į siauriausį maišą. Rodos, nematoma ranka pastumėjo mane prekyn ir sužiedavo su numylėtine plunksna!

— Antra novelė **„Įkliuvo"** neužilgo pasirodė iš spaudos vėl su mano pilnu vardu ir kabėse romano **„Plunsna"** slapyvardžiu. Pastaroji novelė buvo tikru kalėjimu mano pirmos novelės **„Be Tikslo"** kritikams. Kitaip sakant, tai buvo kardas garbingos pergalės iš mano pusės ir paminklas gyvais palaidotiems mano kritikams.

— Tais pačiais metais parašiau trumpą apysaką pavadintą **„Naujas Gyvenimas"**, kurioje iš trečios ypatos atsispindėjo visa mano praeitis. Ištiesų, nuo tų metų pasijutau naujame gyvenime beesąs. Finansiškai jaučiaus milžinu, o dvasiškai — karžygiu.

Supdamas minkštoj kedėj jubiliatas apibudino savo biografiją. Pagaliaus, mostelėjęs ranka ir vienas sau nusijuokęs, pridurė:

— Žinot ką, gerbiamieji svečiai? Štai ta pati novelė **„Be Tikslo"**, — kilsterėjęs parodė žiurėtojams apnešiotais apdarais seną pamfletuką ir toliau tęsė savo kalbą, — kuri kasmet išeina iš spaudos keliose kalbose, kaipo liuosas vertimas. O ką bekalbėti apie originalą! Jau tris sykius buvo spausdinta.

Svečiai, nusišypsoję, paeiliui pro rankas knygelę praleido, it kokį nepaprastą radinį. Ant galo p. Whitestone lyg kuo nepatenkintas, suraukė kaktą ir žemu tonu, pauzomis pridurė:

— Palyginus pirmutinę novelę **„Be Tikslo"**, kuri susideda iš penkių tomų, tai, literatiniu žvilgsniu didelis skirtumas. Bet ar jųs tikėsit man, kad jei pirmutiniai mano kritikai išdrįstų vėl taip skaudžiai kritikuoti **„Sandarą"**, kaip **„Be Tikslo"**, tai aš pats jiems prigelbėčiau.

Visi svečiai pasižiurėjo viens į antrą ir vėl su įtempta dome klausės rašytojo nelauktos pastabos.

— Matau, jųs stebitės, ką aš noriu tuo pasakyti, — tęsė p. Whitestone. — Aš noriu pasykyti, kaip už pirmą mažą, niekam nenusidėjusį veikalėlį skaudžiausiai nubaudė, tai už paskutinį, milžinišką pasaulio melagį, niekas neišdrįsta sugėdinti jojo autorių! Juk tai kriminališka melagystė prieš visą civilizuotą pasaulį, taip idealizuoti XX šimtmetį, kuomet anapus vandenyno žmonės pavirto į žvėris!

Čia rašytojas, susijudinęs, augštu tonu išmėtinėjo pats sau. Jis kalbėte įkalbinėjo svečiams netikėti jo didžiausiam penkių metų tvėrimui.

Jis, ranka pasirėmęs galvą, užsimerkė ir už kelių minutų, atsisukęs į savo sunų, tarė:

— Klausyk, Vincai! Pasakyk knygų firmos bendrovei, kad aš uždraudžiu pardavinėti **„Sandarą"** iki parašysiu paralelišką šio veikalo kritiką. Mano garbė ir sąžinė verčia atsiteisti su visuomene, kuri man perdaug tiki. Aš prasižengiau prieš visuomenę taip stipriai meluodamas apie **Tautų Sandarą**, kuomet žmonės draskosi, viens antrą ryja!

Rašytojaus liesa, kiek linkterėjus figura išsitiesė ir akyse pasirodė nusidėjėlio maldavimas atleidimo.

Salione pauza.

Po valandėlės **„Amerikos"** leidėjas, pažiurėjęs į laikrodėlį, pasakė, kad jis labai patenkintas tokiu nepaprastu pokiliu-jubilėjum, bet apgailauja, kad priverstas apleisti prakilnią šeimyną. Kiti svečiai ir tą pat išreiškė. Visi pakilę atsitraukė nuo stalo.

Ponia Whitestone, it mergaitė išsilgus motinos, virpėjo apie svečius.

Svečiai glėbiais spaudė jubiliatą, linkėdami jam ilgo amžiaus jo garbingoj karjeroj. Svečiai išsiskirstė.

Jubiliatas sugrįžo į savo raštinę parašęs didelėmis raidėmis antgalvį **„Senas Melagis"**, nulinko prie rašomojo stalo priprastoj rašytojo pozoj.

Apie Motinos Ratelį

Motin, o motin, kodel taip ilgu,
Kai tu pradedi duzgint ratelį?...
Siulas lyg amžinas bėga ir bėga
Tarp tavo pirštų baisiai plonų.
Motina tyli. Lupose žodžiai...
Ką pasakyti gali ji man?
Už lango kriokia eglė sudžiuvus, —
Motina metų su ja vienų.
Bėga tas siulas toks amžinas, ilgas
Ir pirkioj begalo tada man ilgu.
Motinos tils kada nors tasai ratelis
Ir siulas nutruks amžinai...
Tai tęski, tai duzginki savo ratelį —
Daugiau man nebus čia pas tave ilgu!
Kad eglė nešauktų, motina, tavęs, —
Aš jąją pakirsčiau ryt rytą anksti...

Petras Cvirka.

Emigranto Atsisveikinimas

Išvažiuoju. Sudiev mergele!
Ir ašaras bereikalo nelaistyk,
Išmindžiotas takelis paupėje,
Išbraidžioti beržynai baltažieviai.
Keliauju toli — už marių,
Už vandenų žalių — Buenos Aires.
Tenai žiba žvaigždė vakare,
Ispanės gatvėj dairos.
Neverk. Bereikalo tos ašaros.
Nejaugi meilė temdo protą.
Tiesa: man gaila vasaros —
Daina širdy neišgiedota.
Saulė čia — tik vasarą.
O muzika — šventadieniais.
Ten muzika kiekvieną vakarą.
Ir saulė ten visus metus.
Atsisveikinant — paskutinis noras —
Gyvenk, kaip Dievas prisakė.
Gal busiu už marių doras,
O tau mano sąžinė sako:
Tu gausi vyrą paprastą —
Plačiais pečiais ir nemazgotom kojom,
Kuris senai jau meilę atrastą,
Kilnos, kai mes kada kilnojom.

Antanas Steponaitis.

Kiti Aidai

Vilniuj, mųs tautos sostinėj
Skaisti saulė užtekės,
Kai mųs broliai ir sesutės
Vien lietuviškai kalbės...
Tada kaimuos' mųs dainelių
Kiti aidai ten skambės,
Kai šauliai ir kariuomenė
Šalies labui dirbt pradės.
Bet kol pareigas jie eina
Ir ribas gina šalies, —
Daug pagelbėt mes jiems galim
Jei to geisim iš širdies.
Tiktai dirbkim ir budėkim,
Kol aušrinė įdienos;
Nors sunkus tai darbas, broliai,
Ne mųs vieno, ne vienos.
Bet po darbo, taip garbingo,
Skris dainų kiti aidai,
Kaip greit Vilnių atvaduosim —
Pradžiugs akys ir veidai!...
Tada dings mųs abejonės,
Tautos meilė vėl liepsnos,
Kada jausimės kaip broliai
Ir vaikai motės vienos!...
Ir už metų, jei gins pilį
Jos trispalvė vėliava
Vėl bujos tikroj skaistybėj
Mųs garbinga Lietuva!

J. S. Gailutis.

Tolimas Aidas

Kad sutemtų kraštas, kaip žydinti žemė,
Mėlsvųjų vosilkų žiedais pražydėtų
Ir žodžiai prapultų, kur prapultį lemia,
Ir musų mirtis užgimimo pradėta...
Ilga nebuitis už visų orizontų,
Kaip tolimas aidas miške tolimame,
Pas grįžtančių marių išeinantį kraštą
Prislėgė svajonę audringą, neramią.
Lyg mažas lašelis iš dugno giliausio,
Lyg augštasai bokštas ant augštojo kalno
Į didžiąją saulę pakilęs dairausi,
Į mirgančią žvaigždę ant mirgančio delno.
Užgeso, užgeso, užgeso žibintas
Kaip vėlinių žvakė juoda ant altoriaus
Ir vienas ir visas geismų noras šventas:
Aš noriu—jis nori—jis nori—aš noriu—
Kad sutemų kraštas, kaip žydinti žemė,
Mėlsvųjų vosilkų žiedais pražydėtų
Ir žodžiai prapultų, kur prapulti lemia,
Ir musų mirtis užgimimo pradėta.

Bern. Brazdžionis.

CHICAGOS „BIRUTĖS" DRAUGIJA

su šių metų rudenio veikimo pradžia švęs 25 metų darbuotės jubilėjų. Dabar „Birutės" Draugija rengia šaunų pikniką sekmadieny, birželio 21 d., Justice Park, Ill.

T. M. D. REIKALAI

PRADEDANT EITI T. M. D. SEKRETORIAUS PAREIGAS.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro valdybos, krivulės keliu, tapau išrinktas T. M. D. sekretorium. Šias pareigas eiti apsiėmiau ne iš kokio tai didelio noro, o ypatingai gerai žinodamas dabartinę T. M. D. padėtį, kuri, galima sakyti, per pastarųjų keletą metų buvo be sekretoriaus ir jos reikalai pusėtinai apleisti ir veikimas kaip centre, taip ir kuopose apmiręs, bet matydamas reikalą atgaivinti T. M. D., apsiėmiau šias svarbias pareigas eiti. Kaip pirmesnieji sekretoriai šios kulturinės organizacijos nesubudavojo didelių kalnų, taip ir aš negaliu prižadėti juos subudavoti, nes organizacijos gyvumas priklauso ne vien nuo sektoriaus, o ir nuo pačių narių bei kuopų kooperatyvio darbo su sekretorium. Aš iš savo pusės prižadu dėti visas pastangas, ant kiek aplinkybės ir laikas man leis, kooperuoti su kuopoms ir tvarkyti organizacijos reikalus, kad pastačius juos į tokią padėtį, kokioj jie buvo keletas metų atgal. Šitokis darbas atlikti vienam sekretoriui nėra galimas, ypatingai kuomet sekretoriui priseina dirbti liuoslaikiu, t. y. atlikus kasdienines pareigas, tam darbui reikalinga **butina pagelba kuopų ir abelnai visos organizacijos narių,** nes tik bendras ir sutartinas darbas atneša vaisius. Kuomet kartu suremsime pečiais ir stosime darban, tai, aš tikiu, organizacijos reikalai bus galima sutvarkyti, o kuomet viskas bus tvarkoje, tai galėsime su šypsa ant veidų kalbėti apie ateities darbus ir tt.

Kas kaltas už organizacijos reikalų apleidimą, aš nesiimu spręsti. Pagaliau aš ne tam ir esu išrinktas, kad kokių kaltininkų ieškoti ir ką nors kaltinti. Mano pareiga yra eiti augščiau minimos organizacijos sekretoriaus pareigas ir sutvarkyti jos reikalus, kad kuopos galėtų pradėti veikti ir siųsti laiku mokesnius į centrą. Taipgi prašyčiau ir kuopų valdybų, narių ir abelnai T. M. D. rėmėjų, bent šiuo tarpu, kuomet priseina organizacijos reikalai tvarkyti, neieškoti kokių nors kaltininkų ir bandyti juos kaltinti už organizacijos apleidimą, bet imtis rimto darbo, t. y. šaukti kuopų susirinkimus, rinkti iš narių mokesnius ir siųsti juos centran. Kur tokių kuopų nėra, šaukite pritarančių T. M. D. veikėjų susrinkimus ir tverkite naujas kuopas, kad iki sekančiam seimui organizacija butų tokioj padėty, kokioj buvo keli metai atgal.

Praeities organizacijos nuveikti darbai Amerikoje yra žinomi ir Lietuvoje. Kuomet žiaurioji caro letena laikė prislėgus Lietuvoje gyvenančius amerikiečių brolius ir sesutes, tuomet T. M. D. suvaidino svarbų vaidmenį — siuntė savo broliams ir sesutėms Lietuvoje savo leidžiamas knygas ir žiebė šviesos spindulį tarp tamsių pilksermėgių šiaudinėse bakužėse. Dabar, nors Lietuva yra nepriklausoma ir ten leidžiama įvairaus turinio lietuviškos knygos ir laikraščiai, tačiau T. M. D. darbui ir dabar dirva plati, nes apšvietai ir mokslui rubežių nėra. Dabar T. M. D. taipgi gali sulošti svarbią rolę leisdama mokslinio turinio knygas ir platindama jas tarp Amerikoje gimusio ir augusio lietuvių jaunimo, nes šių dienų Amerikos jaunimas kreipia rimtos domės į lietuviškus raštus ir juos su pasididžiavimu skaito.

Taigi dar kartą kviečiu visus — kuopų valdybas, veikėjus, geros valios lietuvius ir visus kitus steoti darban ir atgaivinti Tėvynės Mylėtojų Draugiją.

M. L. Vasil,
T. M. D. sekretorius,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

T. M. D. PRISIKĖLIMAS.

Kuomet laikraščiuose tilpo atsišaukimas T. M. D. reikaluose — **„Vyrai pajudinkim žemę"**, tai vienas iš labai arti stovėjusių prie T. M. D. reikalų man rašo: „Nejudyk gulinčią bėdą".

Nenusistebėjau iš to laiško, nes žinojau, kad tas buvo pasakyta ne blogais norais, prasmė to išsireiškimo ta, kad bereikalingai aš stengiuosi pajudyti letergan paguldytą draugiją, nes dabar Amerikos lietuvių gyvenimą apėmęs pesimizmas, į viską žiurima šaltai pro pirštus, į bi kokį, kad ir geriausį sumanymą, atsiliepiama negatyviai.

Kitas klausimas, tai tas, buk T. M. D. atgyveno savo dienas, atliko savo darbą, susikurus Lietuvos nepriklausomybei atsirado galimybių leisti Lietuvoje knygas iš visų atžvilgių geresne tyresne lietuvių kalba ir pigesniu budu; mums Amerikoje konkuruoti su Lietuvoje esamomis knygų leidimui organizacijomis visiškai nėra prasmės ir negalima, ir todel T. M. D., kaipo tokia, paliko visiškai nereikalinga.

Taip, virš pabrėžtoje nuomonėje yra didelė dalis teisybės. Lietuvoje dabar įvairi literatura sparčiai dauginasi-plečiasi, kas mums, T. M. D. nariams ir abelnai kulturingam lietuviui tėvynainiui duoda didelio džiaugsmo, kad Lietuvoje tokia pažanga musų literaturoje, leidiniai kalbos atžvilgiu tobulesni, techniškai geriau sutvarkomi (nors toli gražu ne visi), ir yra pigiau pagaminami. Tas dar nereiškia, kad musų išeivijoj Amerikoje neliko pamato ar dirvos organizuotai susipratusių žmonių grupei, kokia yra T. M. D., skleisti apšvietą minių tarpe, akstinti žmones prie skaitymo, prie apšvietos. Ar ištiesų jau mes visi esam ant tiek prasilavinę, kad jau viską žinom ir jau neliko daugiau pasauly jokų gamtos ir gyvenimo paslapčių, kuriomis galėtumem susižingeidauti. Jei taip, tai ištiesų mes esame kulturingiausia pasauly tauta. Bet aš esu truputį kitokios nuomonės. Aš busiu šalininkas tų mokslo vyrų, kurie sako, kad „aš besimokydamas išmokau kaip reikia mokytis".

Tik tas žmogus daug žino, kuris žino kiek jis nežino.

Mes konkuruoti su Lietuvoje knygų leidėjais nemanome, ir nėra išrokavimo, tik atvirkščiai — galime daug pagelbėti jiems, partraukdami iš tenai parinktos literaturos.

Kol Amerikoje mes įstengsime užsilaikyti, tol ir musų gyvenimo eiga turi buti normalė. Kaip negalime apsieiti be drapanos, be pastogės, be maisto, be briliantų ir kitų smaguriavimų, taip negalime apsieiti be dvasiško maisto, be apšvietos, be teatrų, susirinkimų, be draugijų, be politinių partijų, be tikėjimiškų įstaigų, be bažnyčių ir mokyklų ir net be tautiškų ir kitokių kapinių. Dirva plati ir visuomet atsiras žmonių, kurie rems pradėtus darbus, o ypatingai tokius kulturinius darbus, kokius atlikinėja T. M. D., bi tik bus užvesta gera tvarka ir sąžiningai visuomeninis darbas atliekamas.

Tiesa, musų organizacija buvo pakrypusi į tokių žmonių rankas (kalbu apie C. V.), kuri neatliko savo pareigų, jiems suteikė nariai bėdą, ir tą bėdą jie paguldė, tad nereikia stebėtis, kad man pradėjus judinti T. M. D. reikalus, buvo išsitarta nejudinti gulinčią bėdą. Bet aš savo gyvenime bėdų niekuomet neturėjęs, bandau patirti ką tai reiškia turėti bėdą.

Praeitos savaitės straipsny nurodžiau keletos žmonių nuomonių, jau pasirodo, kad iš tų kelių ypatų turime profesionalų, moterų, ir šiaip gerų tėvynainių, tas parodo kaip svietas margas ir kaip skirtingos žmonių nuomonės, kaip ir pats žmonių gyvenimas.

Kaip greitai C. V. suspės užgirti planus naujam darbui, tai su jumis gerbiamieji pasidalysime žiniomis, tuo tarpu prašome siųsti kodaugiausiai žinių iš jusų kolonijos, kuopos ir pavieniai nariai, kas buvo nedatekliaus iš C. V. apsileidimo, stengsimės tas klaidas atitaisyti, kas negavo literaturos, ar už savo mokesčius kvitų, teikitės rašyti man.

A. B. Strimaitis,
G. P. O. Box 127,
New York, N. Y.

TAUTOS BALSAS

Štai Amerikos lietuvių laikraščiuose, asmenyje gerbiamo L. Tomas, Pagėgių gimnazijos direktoriaus, musų tauta kalba į mus, Amerikos lietuvius, idant mes parupintume Pagėgių gimnazijai kino aparatą, kuris labai yra reikalingas, ir didžiai bus naudingas auklėjimui tautiškos ir kulturinės sąmonės Klaipėdos krašte.

Mes gi, suprasdami vertybę tautiško susipratimo, kaipo tautos ir tėvynės stipriausių kurėjų ir palaikytojų, turiu pilną valtį, kad mes atsiliepsime į šį Tautos balsą su aukomis ir padarysime tą darbą gyvu kunu. Pavieniai ir draugijos, savo susirinkimuose ir piknikuose teiksitės neužmiršt parinkt aukų tam tautos kilniam tikslui.

Turiu viltį, kad aukas priims musų spaudos redakcijos, kurias priduos Lietuvos Generaliam Konsului New Yorke, kuris parupins ir nusiųs pagėgiečiam kino aparatą. Butų tiksliausia SLA. kuopoms susidomėt šituo reikalu ir pasidarbuot rinkime aukų.

Su šiuo siunčiu „Tėvynės" redakcijai nors ir labai mažą auką, kuri visgi padarys, tikiu, gerą pradžią, virš minėtam tikslui; turiu didelę viltį, kad amerikiečiai lietuviai nors ir mažomis aukomis pasistengs nuveikt didelį kulturinį ir tautinį darbą, kaip kad visuomet praeityje yra padarę.

Smulkutis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Iš „Birutės" Veikimo.

Iš prisiųsto Dr. A. L. Graičuno laiško su žinia apie „Birutės" veikimą, negalima praleisti jos darbuotės nepažymėjus ir „Tėvynėje". Ypač tuomi yra svarbu, kad ateinantį sezoną „Birutė" apvaikščios Sidabrinį Jubilėjų. Dailės draugijai gyvuotį 25 metus yra nelengva, kuomet jos nariams reikia mažų mažiausiai vieną kartą į savaitę sueiti, bet dažniausiai reikia susirinkti porą ir trejatą kartų savaitėje. Kiek narių per „Birutę" yra perėję? Prigulėti prie dailės draugijos, kaip „Birutė", gali tiktai tie nariai, kurie dainą ir dramą myli iš gilumos širdies. Reikia daug kantrybės ir didelio pasirįžimo turėti, kad prie dailės draugijos prigulėti porą metų. Bet šiandie „Birutėje" priguli pora narių, kurie yra jos nariais nuo pat įsikurimo „Birutės".

„Birutės" Jubilėjinė Valdyba.

Jeigu valdybos nariai yra veiklus, tai visa draugija eina sklandžiai ir sutartinai. „Birutės" valdyba šį metą susideda iš gerų ir žinomų narių. Anot amerikonų išsitarimo: „To have a good staff, success is assured".

Jau kelinti metai labai sekmingai pirmininkauja Dr. C. Kliauga, kuris vertas yra buti „Birutės" garbės nariu. Vicepirmininkas J. Puišys, kuris suviršnešimts metų nenuilstančiai „Birutėj" darbuojasi. II vice-pirm. yra J. Sharelis. Iždininku — G. Šukys, geras biznierius, kaip tik iždininku ir tinka buti. Nutarimų sekretorė — G. Zelnis — nors ne sena birutietė, bet aiškiai matyti, kad „Birutės" dvasią pažįsta. Fin. sekr. — Vera Stradomskaitė, jau keletą metų „Birutėje" dirbus, kurį be dainavimo „Brutės" chore, vadovauja „Jaunosios Birutės" chorą. Iždo globėjai — Nora Gugis ir J. P. Varkala. Kas iš chicagiečių nepažįsta tuos žmones? Ponia Nora Gugienė gimusi dailėj ir tik dailėje augo ir gyvena.

Rengimo programų vedėjai — V. Micevičiutė, M. Jociutė, E. Sakalas ir Al. Bagdonas. Šie nariai savo pareigas atliks šimtu nuošimčių. Anglų skyriaus red. B. Tverijonaitė. Kurie nesupras lietuviškai, tie angliškai gali sekti „Birutės" veikimą — jos veikimą gali sekti visi.

„Birutės" Vedėjas.

„Birutės" tėvu buvo komp. Mikas Petrauskas. Ar kas galėjo tikėtis, kad po 25 metų „Birutės" Sidabrinį Jubilėjų vadovaus irgi **Mikas** — Mikas Yozavitas, kuris yra „Birutės" auklėtinis, kuris parodė nepaprastus gabumus muzikoj ir tinkamas kvalifikacijas „Birutės" vedėjų buti. Jo vadovybė parodė, kad nereikia importų. Bravo Mikai! Mikas Petrauskas galį sau ramiai ilsėtis ir džiaugtis, kad jo sunkiai praskintu taku antras Mikas veda toliau sekmingai „Birutės" Draugiją. Gražųs praeities darbai, pasilieka gražiais atsiminimais.

Pirmas „Birutės" Piknikas.

Sekmadieny, birželio 21 d., Justice Park, Ill., įvyksta pirmas bizniavas „Birutės" piknikas jos gyvavimo istorijoje. Yra visų chicagiečių pareiga remti šį pikniką. Nėra abejonės, kad į šį pikniką atvyks nemaža buvusių birutiečių, kur jie galės linksmai laiką praleisti, prisimindami savo jaunas dienas.

„Birutė" — Dailės Motina.

Nors toli budama nuo „Birutės", bet sykį pažinai „Birutę", tai amžinai ją atsiminsi. Kiekvienas-na dainų mylėtojai turėtų prigulėti prie panašios draugijos, kaip „Birutė". Tai dailės auklėtoja-motina. Daina yra dainuojama visur ir visuomet, kuomet linksmas ar liudnas; karo laukuose, ar žaliuose miškuose — daina visur girdisi. Turėtų ypač tie lietuviai prie „Birutės" rašytis, kurie turi palinkimą prie muzikos. Prigulėdamas prie dailės draugijos kaip „Birutė", turi geriausią meno mokyklą, kurioj be dainavimo galima ir dramos išmokti. Pastaraisiais laikais daug darbuojasį „Birutėje" režisuodamas žinomas gabus poetas adv. Kl. Jurgelionis. Rimto meno auklėjimui įstaiga yra „Birutės" Draugija.

Zosė V—nė.

BOYLLSTON, MASS.

Mirė Senas Ukininkas.

Gegužės 21 d., vos šešias dienas išsirgęs plaučių uždegimo liga, mirė a. a. Juozas Karalius. Velionis buvo 56 metų amžiaus. Amerikoje jis išgyveno 34 metus, visą laiką išdirbęs kaipo ukininkas — iš pieno padarydamas pragyvenimą.

Velionis buvo vedęs. Mirdamas, dideliame nuliudime paliko moterį Julę Karalienę (po tėvais Šimukauskiutę) ir ketvertą vaikų: Matildą 20 metų amžiaus, Juozą 18 m., Petrą 16 m., Aliuką 8 m. (Pastarasis yra invalidas). Velionis taip gi paliko tris brolius: Jurgį, Antaną ir Miką, kurie gyvena Amerikoje ir tris seseris, gyvenančias Lietuvoje.

A. a. Juozas Karalius paėjo iš Suvalkijos, Kalvarijos apskričio, Janavos kaimo. Buvo doras žmogus, mokėjo gyventi ir todel įsigijo nemaža draugų. Mirus jis buvo pašarvotas savame uky. Velionio paskutiniu kartu atsisveikinti ir į kapus palydėti susirinko daug giminių, draugų, pažįstamų ir šiaip žmonių. Prie velionio karsto buvo daug gėlių bukietų. Pašarvotas velionis išrodė gulįs tikrame gėlių daržely, nes jų tiek daug buvo. Reikia sakyti, kad velionis gyvas budamas gėles labai mylėjo, todel turbut, jų tiek daug ir prie jo karsto sunešta.

A. a. Juozas Karalius, su bažnytinėmis apeigomis, iškilmingai palaidotas gegužės 23 d. Worcesterio Šv. Franciškaus kapinėse. Į kapus jį palydėjo daugelis žmonių.

Mylimas Juozai, lai buna tau lengva šios šalies šaltoji žemelė. Tavo šeimyna ir draugai niekad tavęs neužmirš, per ilgus metelius tavo kapą lankys ir jį gėlėmis puoš.

K. P. Šimkonis.

SAN FRANCISCO, CAL.

Remkime Savuosius!

Kadangi „Tėvynėje" jau buvo užsiminta, kad mes lietuviai turėtume stengtis paremti savo tautiečius, o ypatingai SLA. narius, biznierius — pilnai tą reikalą suprasdamas, taip gi noriu šiuo klausimu išsireikšti.

Kiekviena tauta šioje šaly įkainuojama pagal jos žmonių pasisekimą bizny ir profesijoje. Jau 60 metų kaip lietuviai į Ameriką emigruoja. Jei iš pat pradžių lietuviai butų griebęsi biznių, tai šiandien mes turėtume turtingų biznierių ir tie žmonės butų godojami svetimtaučių ir pačių lietuvių darbininkų, nes daugelis jų gautų darbo pas savo žmones-lietuvius. Todel mes lietuviai neturėtume savo biznieriams užvydėti. Priešingai: mes turėtume savo tautos biznierius kiek galėdami remti, nes lietuviai budami bizny savo kostumeriams, o ypatingai lietuviams, patarnauja dar geriau, negu svetimtaučiai. Lietuviai biznieriai savo žmonėms gali dar kitais budais pagelbėti, nes jie budami visuomet su žmonėmis padaro pažinčių su įtekmingais politikieriais ir šio krašto vadovais. Todel, kokiam nors reikalui atsitikus, biznierius lietuvis gali savo tautiečiui bile kame pagelbėti, kad ir gana svarbiuose reikaluose patarimų duoti ir jo reikalais geriau pasirupinti, negu bile kuris valandinis darbininkas, kuriam nebuna progų su įtakingais žmonėmis susieiti ir reikiamas pažintis padaryti. Nereiktų tuomet lietuviams taip dažnai ir pas advokatus bėgti ir bereikalingai savo sunkiai uždirbtus pinigus tiems advokatams mėtyti.

Nors šiame laike Amerikoje biznis išlaikyti gana sunku, nes visokius biznius užėmę didžiulės korporacijos, bet gabus biznierius vis tik atsilaiko ir daugiau, negu gerą pragyvenimą padaro. Tiesa, kad geras mechanikas turi gerą darbą, tai jis gali buti lygus ir nekuriems biznieriams. Bet šių dienų „sutvarkymas" kitoks: bosams kad ir geri mechanikai patinka tol, kol jie jauni. Sakysim, apie 50 metų kad ir labai geras mechanikas jau nepatenkina ir jis ieško jaunesnio, senąjį atleisdamas nuo darbo. Tokie seniai, netekę darbo, dažnai imasi biznių. Bet taį nelabai vykęs dalykas. Senam ir bizny nekaip sekasi. Į biznius reikia eiti jauniems ir tik tuomet galį but pasekmingais.

Taip gi turiu priminti San Francisco lietuviams, kad SLA. 106 kp. narys, p. A. Venckevičius nusipirko aliejaus ir gazolino stotį prie naujo vieškelio Bay Shore Highway, prie Five Mile House. Stotis užvadinta Richfield Oil Station. P-as A. Venckevičius yra darbštus S. L. A. 106 kp. narys; jis visuomet darbavosi kiekviename kuopos parengime. Todel dabar kiekvieno lietuvio pareiga, važiuojant į laukus automobiliu, sustoti pas Venckevičių ir pasipirkti gazolino bei aliejaus. Reikia pasakyti, kad šis musų viengentis ir narys su savo kostumeriais apsieina mandagiai ir vikriai. Visai neabejoju, kad jam biznis seksis. Stotis įtaisyta moderniškai: yra trys elektra varomos aliejaus pumpos. Elektros jėgą ir šviesą suvedė taip gi SLA. 106 kp. narys, p. J. J. Adomatis, elektros kontraktorius.

Lietuvaitė Išrinkta Karalaite.

Čia taip gi noriu paminėti vieną gana svarbų lietuviams, ypatingai SLA. nariams, įvykį. Atidarant Bay Shore Highway buvo surengta gana žymus apvaikščiojimas ir rinkta tos dienos karalaitė. Ta garbė atateko SLA. 106 kp. narės Smitienės dukrelei Estelai. Jos paveikslas pakartotinai buvo dedamas San Francisco visuose laikraščiuose. Tą dieną ji apie pusvalandį laiko eroplanu skrajojo su miesto majoru James Ralph, Jr., kuris dabar yra California valstijos gubernatoriu ir p. Rossi, kuris dabar yra miesto majoru. Ji su šiais valdininkais eroplanu skrajojo delto, kad gerai įsitėmytų „savo karalystę".

Po tam p-lė Estela Smith buvo gavusi pakvietimą į vieną kino kompaniją ir gavo veltui tikietą į Honolulu, bet ponia Smith jos neleido. Man rodos, kad ponia Smith padarė nemažą klaidą ir šiuo pakenkė savo dukrelės laimingai ateičiai.

Reikia taip gi priminti, kad p. Smitienės sunus jau antri metai lanko California universitetą. Jis yra dar jaunas ir gabus vaikinas.

J. Jezukevičius.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKĖSI CENTRE SLA. PREZIDENTAS IR LEGALIS PATARĖJAS.

Birželio 9 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" redakcijoje SLA. Prezidentas S. Gegužis ir Legalis Patarėjas adv. J. S. Lopatto, kuriuos pašaukė New Yorko valstijos apdraudos departamento komisionierius į tardymą (hearing), kuriame turėjo buti svarstoma išdavimas bolševikų „susivienijimui" čarterio, kurio jis ligi šiol dar neturi.

Kaip žinoma, bolševikų pastangos sugriauti SLA. iššaukė iš SLA. veikėjų ir viršininkų pusės protestus šiame departamente, todel dabar valdžia nori ištirti kokiais sumetimais bolševikai organizuoja savo „susivienijiimą". Jei pasirodytų, kad bolševikų organizuojamo „susivienijimo" tikslu yra keršinti ir kenkti SLA. organizacijai ir jei bolševikų organizacijos prieky stovi neatsakomingi žmonės, kurie nepajėgtų įkurti ir išauklėti pasilaikančią organizaciją, tai valdžia vargiai jiems išduotų čarterį. Mat valdžiai rupi apsaugoti visuomenę nuo išnaudojimo, nes narių sumokėtos duoklės į neatsakomingų žmonių vadovaujamą organizaciją gali žuti. Pastarasis dalykas valdžiai labiausiai rupi. Į ėjusius ir einančius ginčus tarpe bolševikų ir SLA. New Yorko valstijos apdraudos komisionierius jokios domės nekreipia.

Tardyme dalyvavę SLA. viršininkai pranešė, kad komisionierius davė žinią SLA. atstovams tik keliomis dienomis prieš paskirtą tardymui laiką, tad nebuvo galima tinkamai prisirengti su faktais ir įrodymais ir todel neliko daugiau nieko, kaip tik pasiulyti komisionieriui klausinėjimą atidėti. Komisionierius pasiulymą priėmė ir galutinam išklausinėjimui abiejų pusių paskirta birželio 24 d. Bolševikų advokatai šiam pasiulymui nesipriešino, nes jie pateko keblion padėtin, kuomet iškilo faktas, kad jų „pildomosios tarybos" nariai gyvena net kitose valstijose, o tuo tarpu jie teturi preliminarį leidimą organizuotis tik New Yorko valstijoj. Vadinasi, tas jų „susivienijimas" jau veikia ir kitose valstijose, nors neturi čarterio jokioj valstijoj.

Ar bolševikai gaus čarterį savo organizacijai, tai sunku pasakyti. Paprastai fraternalės apdraudos organzacijoms kurtis valdžia netrukdo, jei tik kurėjai išpildo įstatymų reikalavimus. Bet bolševikai organizuodami savo „susivienijimą" visą laiką varė biauriausią agitaciją prieš SLA., norėdami sugriauti jį. Kiekvienam SLA. nariui žinoma, kad svarbiausiu bolševikų tikslu organizuojant „susivienijimą" yra pakenkti SLA. organizacijai, kurios jie negalėjo užkariauti pereitame Chicagos Seime. Artima ateitis parodys, ar pavyks bolševikams gauti čarterį savo „susivienijimui".

Pereitą savaitę lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" redakcijoj pharmaceutė p-lė Elena Tareiliutė iš Waterbury, Conn., S. L. A. veterano ir vaistinės savininko p. J. Tareilos dukrelė. Dabar p-lė Tareiliutė yra SLA. 11 kuopos finansų sekretorė ir puikiai atlieka savo atsakomingas pareigas. Vadinasi, SLA. 11 kuopa yra laiminga, nes per ilgus metus šios kuopos finansų sekretorium buvo irgi SLA. veteranas ir buvusis SLA. Sekretorius p. J. Žemantauskas. Bet pereitą žiemą p. Žemantauskui sunkiai susirgus ir ilgesnį laiką negalint tų atsakomingų pareigų eiti, jo vieton išrinkta p-lė Tareiliutė, kuri irgi puikiai tas pareigas atlieka. Šios kuopos pirmininku per ilgus metus tarnauja buvusis SLA. Prezidentas p. J. Tareila.

Viešnia p-lė Tareiliutė lankėsi New Yorke savo profesijos reikalais, tai prie tos progos aplankė ir SLA. Centrą.

SLA. VEIKĖJO REIKŠMINGAS VEDYBŲ JUBILĖJUS.

Trečiadieny, birželio 10 d., sukako 20 metų nuo tos laimingos dienos, kuomet dabartinis SLA. Apšvietos Komisijos pirmininkas Dr. Matas J. Vinikas ir Ona Gorbaliauskaitė susituokė ir pradėjo laimingą šeimyninį gyvenimą. Tuomet abudu ponai Vinikai buvo jaunuoliai ir turėjo dideles viltis ateitin žengdami. Nors didelių turtų nesukrovė, bet laimingą gyvenimą susikurė, ypatingai Dr. Vinikas nuo to laiko daug gyvenime pasiekė mokslo srity, diplomatijoj ir socialiai. Kiekvieno vyro pasisekimas gyvenime daug priguli nuo žmonos, tad šituo žvilgsniu nemažas kreditas priguli ir poniai Vinikienei.

Šiandie pp. Vinikų šeima gali buti pavyzdžiu kitoms lietuvių šeimoms. Skrupulingai korektingas ir kartu laimingas jų šeimyninis gyvenimas; kulturingai auklėja du gražiu suneliu—Matą ir Juozuką ir džiaugiasi gyvenimu. Nors Dr. Vinikui, kaip ir kiekvienam šeimos globėjui ir maitintojui priseina rupintis gyvenimo rupesčiais, bet vistiek jis uoliai dalyvauja ir veikia lietuvių organizacijose ir visuomeniniam veikime. Dr. Vinikas yra pasišventusiai atsidavusiu darbuotoju lietuvių tautiniai kulturiniuose darbuose. Maža tokių veikėjų Amerikos lietuvių gyvenime turime, kokiu yra Dr. Vinikas.

Šitą savo gyvenime reikšmingą jubilėjų ponai Vinikai bevelijo švęsti vieni, tik savo šeimoje pasidžiaugdami laimingai pergyventu dvidešimties metų bendru gyvenimu. Nuo savęs linkiu ponams Vinikams taip laimingai dagyventį sidabrinį, vėliaus auksinį ir dar vėliaus deimantinį jubilėjus.

Tikra Draugė.

„Tėvynės" redakcija šia proga taip pat linki ponams Vinikams laimingai dagyventi sidabrinį jubilėjų ir vėliaus visus kitus kokie tik yra vedybų jubilėjai.

ATVYKO LIETUVOS OPEROS ART. J. BYRA.

Birželio 11 d., United States Lines didžiuliu laivu „Leviathan", atvyko Amerikon Lietuvos Operos artistas tenoras p. Jonas Byra. Atvyko aplankyti savo gimines ir su kitais reikalais. Tačiau del tulų formalumų atlikimo stokos, p. Byrą sulaikė emigracijos valdininkai ir jis nugabentas į emigracijos įstaigą Ellis Island. Rašant šiuos žodžius sužinota, kad p. Byros išėmimu iš Ellis Island rupinasi p. A. B. Strimaitis, kurį galima pavadinti tikruoju ir vienatiniu atvykstančių iš Lietuvos ir nelaimėn patekusių tautiečių gelbėtoju. Nors nelengvas uždavinys tokiu budu sulaikytus emigracijos įstaigoje emigrantus išimti ir išsirupinti jiems įleidimą Amerikon, bet p. Strimaitis tikisi gauti p. Byrai įleidimą Amerikon. Kiek tenka patirti, tai p. Byra mano Amerikoje užtrukti tik apie du mėnesiu laiko ir vėl grįž Lietuvon.

Reporteris.

VAKARINĖS KLASĖS SUAUGUSIEMS VASAROS METU.

New Yorko Švietimo Taryba prašo paskelbti visuomenės žiniai, kad naujas pamokų terminas suaugusiems prasidėjo birželio 15 d., Vakarinėje Mokykloje No. 25, prie Fifth St., tarpe Pirmos ir Antros Avenues, ir Vakarinėje Mokykloje No. 150, prie Sackman St., tarpe Belmont ir Sutter Avenues, Brooklyne.

Naujos klasės iliteratamas ir nemokantiems angliškai bus pradėtos šią savaitę. Naujos naturalizavimosi pagelbaj klasės, prirengimui išsiimti pilietybės popieroms taip pat bus pradėtos šią savaitę, kartu su paprastomis elementarinėmis, vidujinėmis ir augštesnėmis ateiviams pamokomis anglų kalbos, istorijos ir valdymosi šio krašto. Šių pamokų terminas šešios savaitės, kurios baigsis liepos 22 d. Pamokos prasideda 8:15 val. ir baigiasi 10:15 vakarais, tris vakarus į savaitę, butent pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais.

ZUBRICKIENĖ GALI BUT IŠTEISINTA.

Nežiurint, kad dabar pamišęs Obriedis prisipažino Zubricką užmušęs ir supiaustęs į daugelį kavalkų užmuštojo žmonai gelbstint, bet gi Zubrickienė užsigina to ir sakosi nieko apie tai nežinanti. Zubrickienės advokatas reikalauja teismo ją paleisti, kaipo nekaltai suimtą moterį. Nors kol kas Zubrickienė laikoma kalėjime ir nepaleidžiama net po kaucija, bet spėjama, kad ji gali buti išteisinta, kuomet prokuratura neturi aiškaus įrodymo, kad ji butų prisidėjus prie jos vyro užmušimo.

Be to, ir pats prokuroras labai abejoja ar bus galima apkaltinti žmogžudystėje netik Zubrickienę, bet ir patį Obriedį, kuris prisipažino Zubricką užmušęs. Esą įstatymas reikalauja pristatyti lavoną ir turėti koronerio paliudymą, kad užmuštasis miręs nuo suteikto jam smugio. Be šitokio įrodymo nieko nereiškia net užmušėjo prisipažinimas prie kaltės. Taį mat kokių keistenybių esama įstatymų komplikacijose.

Reporteris.

Sustiprina Silpnus Inkstus.

Nuga-Tone išvalo kuną nuo ligų perų ir priduoda naują stiprumą ir jėgą silpniems inkstams ir kitiems organams. Jis išvalo kraują, nugali skilvio pakrikimus ir pašalina iš jusų kuno skausmus ir dieglius. Jeigu jųs turite silpnus inkstus ar nusidėvėjusius organus, ar jusų svei kata nėra gera, imkite Nuga-Tone ir atgaukite sveikatą ir gyvumą. Jis yra pardavinėjamas aptiekininkų. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti del jųs iš savo urmininko.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Greičiausi PASAULY LAIVAI
BREMEN EUROPA
Mažiau Negu 5 Dienas Ant Vandens per Cherbourg—6 dienos per Bremen
TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ
Specialis trukis iš Bremerhaven
Arba keliaukite ekspresiniu laivu
COLUMBUS
Taipgi nuolatiniai kas savaitę išplaukimai gerai žinomais Lloyd Kabininiais Laivais.
Informacijų klauskite pas bile vietinį agentą arba
57 BROADWAY NEW YORK
NORTH GERMAN LLOYD
NORTH GERMAN LLOYD

Nauja Lietuvių Kolonija
MASSAPEQUA, L. I.
Gražiausia vieta Long Island, arti juros. Lietuviems verta susidomėti. Smulkias informacijas suteikia
N. RADYS
200 W. 34-th St., New York, Cor. 7-th Ave.
(Firma William W. Tracy)
Tel. Lackawanna 4-9889.

Greitas Laivu Patarnavimas į Europą
Per Hamburgą Musų Moderniniais Laivais
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK
Išvažiuoja reguliariai kas savaitė. Taipgi reguliariai išplaukimai mus populiariais kambariniais laivais:
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND
Prieinamos kainos
Tiesioginiai gelžkeliais susisiekimai su Lietuva
Del informacijų kreipkitės į lokalinius agentus musų
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

DAINOS IR MUZIKA
MARGUTIS
Ketvirti metai, kas mėnesį, išeina juokingas muzikos ir dainų žurnalas nuo 16 iki 32 puslapių didumo. Dainininkams, Chorų Vedėjams ir Muzikams labai naudingas žurnalas. Jis yra vienintėlis muzikos žurnalas visam lietuviškam pasauly. Red.-Leidėjas Komp. A. Vanagaitis.
$1.00 kainuoja 8 mėnesiams. Metams $1.50. Į Lietuvą dvigubai. Vienas Nr. pažiurėjimui už 10c. stampomis. Adresas:
MARGUTIS,
2437 W. 69-th ST., CHICAGO, ILL.
Margučio Knygynas turi didelį pasirinkimą gaidų ir knygų. Taip pat turime visokių rekordų. Siunčiame COD į visus kraštus pasaulio.
Reikalaukite katalogo pridėdami už 4 centus stampų.

LIETUVIŠKI BONAI
Jei norit pirkt ar parduot gaunant gerą kainą, rašykit mums del informacijų dykai į Dept. 2.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

DYKAI!

Suvis dykai prisiųsim jumi katalogą visokių naujų išradimų ir stebėtinų daiktų. Rašyk tuojaus įdėdamas kelias stampas del persiuntimo.
Adresuok:
PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 N. Irving Ave., Desk T.,
CHICAGO, ILL.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05.
Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

MOKYKLŲ VADOVĖLIAI
LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaičio)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašioto)	75c.
Liet. Literaturos Vadovėlis	$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	$1.00
Visuotinoji Istorija	$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	$2.00
Naujoji Istorija	$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	$1.25
Geometrijos Uždavinys	$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	$2.00

Mokyklėlėms duodama nuolaida.
Su užsakymais kreipkitės:
VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

1931 arba ankstesnių metų
Lietuvos Bonų Kuponu Įsigykit Laikraštį
"DIRVĄ"
(8 puslapių tautiškas didelis laikraštis, talpina dainų, senoviškų apysakų ir kitokių gražių skaitymų)
Už $2.50 vertės Lietuvos Bono Kuponą gausit pusei metų "Dirvą" ($1 vertės) ir vienų šių knygų:
"Vyatutas Didysis" arba "Žmonijos Istorija"
"Sveikata" arba "Orakulas" arba "Žinynas"
(Šios visos knygos vertos po $2.00.)
Arba "Dirvą" metams ir $1 vertės naudingų knygų.
Kreipiantis visuomet įrašykit aiškų savo adresą. Reikalaukit "DIRVOS" kopijos susipažinimui.
"DIRVA"
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

VIENINTĖLĖ AMERIKOJE LIETUVIŲ
AUTOMOBILIU TECHNIKOS MOKYKLA
325 E. 14-th STREET Near 1-st Avenue NEW YORK CITY

Trumpu laiku išmokiname viską kaslink AUTOMOBILIŲ MECHANIZMO. Praktika ant vietos.
Išardymas, sutaisymas, sustatymas, suprast elektriką ir magnetizmą, ir važiavimą, ir planą automobilio; mokinam dienomis ir vakarais lietuvių ir anglų kalbose. Mokytojais yra žymus ekspertai — L. TICHNIAVIČIUS, B. J. VAITKUNAS ir kiti. Leidimą (License) ir Diplomą gvarantuojame už mažą užmokestį. Mes padedam kiekvienam gerie pirkimo karo. Užsirašymas į mokyklą kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 9-tai valandai vakaro. Nedėlioje nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų.
COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL,
325 E. 14-th STREET Near 1-st Avenue NEW YORK CITY
Telephone: Algonquin 4-4049

AMERIKOS LIETUVIS
TIK $1.00 METAMS
Lietuvoje $2.00 Metams
JEI NORI ŽINOT KAS PASAULY DEDASI,
Užsirašyk Amerikos Lietuvį, Savaitinį Laikraštį už Nupigintą Kainą — Tik $1.00 Metams
NAUDOKIS PROGA DABAR!
Amerikos Lietuvio Knygyne Galit Gaut Šias Svarbias Nupiginta Kaina Knygas:
1)—Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija. Kaina $4, dabar $1.
2)—Lietuvos Įstatymai. Kaina $4, dabar tik ..... $1.
3)—Didysis Sapnininkas. Kaina 75c., dabar ..... 50c.
4)—Ukininkystė, Ukininkų Rankvedis—Patarėjas ..... 50c.
5)—Paslaptys Lošimo Kazyromis ..... 25c.
IMANT VISAS SYKIU, PASIŲSIME UŽ $3.00
Adresuokite Šitaip:
AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

KLAIPĖDON
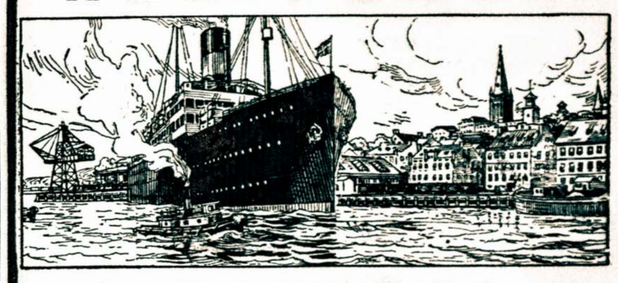
SKANDINAVŲ-AMERIKOS LINIJA
ATLANKYKIME LIETUVĄ
Remkime Savo Uuostą — Klaipėdą
Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda.
!
Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursiją Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Liepos-July 3 d. Laivu „FREDERIK VIII"
Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES"
A. L. Laivakorčių Agentams Kooperuojant.
Visos pastangos bus pašvęstos padaryt kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tų kurie dalyvaus ekskursijoje.
Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
Lietuvos Paštų Valdybos Kontragento Paštui Vežioti
27 Whitehall Street, New York City
248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill.
969 St. Antoine Street, Montreal, Que. Canada.

PAMATYKIME LIETUVĄ
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Pirmutinė Istorijoj
AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNUOLIŲ EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ
Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Motorlaiviu
"GRIPSHOLM"
Išplaukia Birželio 27 d.
New York-Klaipėda
Per Gothenburgą
DR. P. PUSKUNIGIS,
A. L. E. C. Pirmininkas.
Pamatykite gražiąsias ir istorines Lietuvos vietas! Šia Ekskursija keliauja ir garbės dalyvis, Dr. P. Puskunigis, Amer. Liet. Ekon. Centro Pirm. Į šią ekskursiją netik jaunuoliai, bet ir visi kiti Amerikos lietuviai bus priimami.
P. S. Norint važiuoti A. L. E. C. rengiama „Jaunuolių Ekskursija" kviečiami užsiregistruoti laišku Ekonominio Centro pirmininko Dr. P. Puskunigio raštinėj. Adresas: Dr. P. Puskunigis, No. Grafton, Mass.
Rugpiučio 1 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
Rugpiučio 19 d. Amerikos Lietuvių Ekon. Centro Ekskursija.
Informacijų ir laivakorčių, kreipkitės pas savo laivakorčių agentą arba į raštines Švedų Amerikos Linijos, — nevėluokite.
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St., New York — 10 State St., Boston, Mass. — 181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.